

ES IR AŠ

VIKTORINA

Tai internetinio žaidimo „Viktorina ES IR AŠ“, kurį rasite Mokymosi kampelyje adresu:
https://europa.eu/learning-corner/quiz_lt

KAS YRA EUROPOS SAJUNGA?

KLAUSIMAI p. 3
ATSAKYMAI p. 10

KAIP VEIKIA ES?

KLAUSIMAI p. 17
ATSAKYMAI p. 24

KUO ES SVARBI TAVO KASDIENIAME GYVENIME?

KLAUSIMAI p. 31
ATSAKYMAI p. 38

KAS NUMATYTA ES DARBOTVARKĖJE?

KLAUSIMAI p. 44
ATSAKYMAI p. 51

KAS YRA EUROPOS SAJUNGA?

Nuo pat sukūrimo Europos Sąjunga vystėsi ir plėtėsi, į ją stojo vis daugiau šalių, kad bendromis jėgomis užsitikrintų geresnę ateitį. Kiek žinai apie ES? Pavyzdžiui, ar žinai, kuo ji išskirtinė ir kokios šalys yra jos narės? Atsakyk į šiuos klausimus ir galbūt paaiškės, kad esi tikras ES žinovas!

KLAUSIMAS 1/13

Po dviejų niokojančių pasaulinių karų XX amžiuje, per kuriuos žuvo milijonai žmonių, kelios Europos šalys nusprendė bendradarbiauti ir taip užtikrinti, kad kraujas daugiau nebūtų liejamas.
Kurios šalys įsteigė ES?

- 1 Belgija, Ispanija, Italija, Liuksemburgas, Nyderlandai, Prancūzija, Vokietija.
- 2 Belgija, Italija, Liuksemburgas, Nyderlandai, Prancūzija, Vokietija..
- 3 Belgija, Danija, Liuksemburgas, Nyderlandai, Prancūzija, Vokietija.

KLAUSIMAS
2/13

Šalys steigėjos nusprendė drauge valdyti savo anglių ir plieno pramonę, kad negalėtų ginkluotis slapta viena nuo kitos. Po to jos ėmėsi bendradarbiauti ir kituose ekonomikos sektoriuose.
Kaip buvo pavadinta organizacija, kurią jos sukūrė 1957 m.?

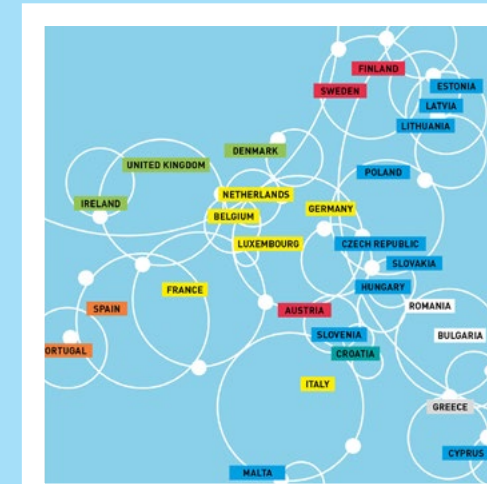
- 1 Europos ekonominė bendrija.
- 2 Europos anglių ir plieno bendrija.
- 3 Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas.

KLAUSIMAS
4/13

Per pirmąjį ES plėtros etapą (1973 m.) jos valstybių narių skaičius padidėjo iki devynių.
Kurios trys šalys buvo naujos narės?

- 1 Airija, Danija, Jungtinė Karalystė.
- 2 Airija, Danija, Norvegija.
- 3 Danija, Grenlandija, Jungtinė Karalystė.

KLAUSIMAS
3/13

Netrukus po Antrojo pasaulinio karo Europa buvo padalyta į Rytus ir Vakarus. Šio padalijimo simboliu tapo Berlyno siena, skyrusi Rytų ir Vakarų Berlyną beveik tris dešimtmečius – iki jos griuvimo 1989 m.
Kuris iš šių teiginių yra teisingas?

- 1 Berlyno siena galiausiai griuvo dėl pasipriešinimo komunistų valdžiai Vidurio ir Rytų Europoje.
- 2 Po 1990 m. įvykusio Vokietijos susivienijimo Europos Sąjungos nare tapo Vakarų Vokietija.
- 3 1990 m. pasaulio futbolo čempionate Vokietija įveikė Argentiją rezultatu 1:0.

KLAUSIMAS
5/13

XX a. 8-ajame dešimtmetyje trys Europos šalys, kurias anksčiau valdė diktatoriai, tapo demokratinės ir įgijo galimybę siekti ES narystės.
Kuris iš šių teiginių yra teisingas?

- 1 Graikija, Ispanija ir Portugalija tapo narėmis 1986 m.
- 2 Graikija tapo nare 1981 m. Ispanija ir Portugalija įstojo 1986 m.
- 3 Graikija ir Ispanija įstojo 1981 m., o Portugalija tapo nare 1986 m.

KLAUSIMAS
6/13

Griuvus Berlyno sienai atsivėrė kelias Vidurio ir Rytų Europos šalims, kurios anksčiau buvo kontroliuojamos buvusios Tarybų Sąjungos, reformuoti savo sistemas ir įstoti į ES.
Kuris iš šių teiginių yra teisingas?

- 1 2004 m. gegužės 1 d. į ES įstojus dešimčiai Vidurio ir Rytų Europos šalių, ES valstybių narių skaičius išaugo iki 25.
- 2 2004 m. gegužę į ES įstoję aštuonios Vidurio ir Rytų Europos šalys ir dvi Viduržemio jūros salų valstybės.
- 3 2004 m. gegužės 1 d. į ES įstoję dešimt šalių, tarp jų – Bulgarija, Lenkija, Rumunija ir Vengrija.

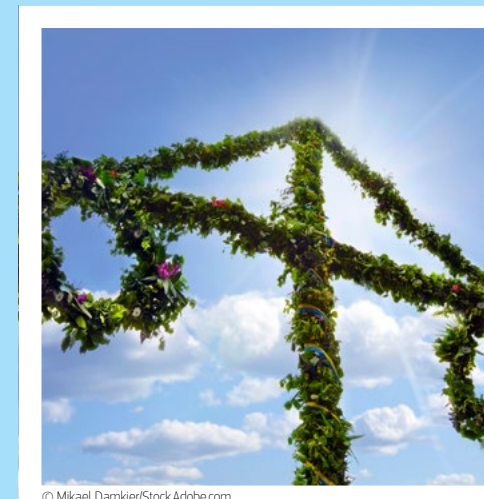

KLAUSIMAS
8/13

Kuri valstybė narė...

- ...yra viena iš šešių monarchijų Europos Sąjungoje,
- ...žinoma dėl savo Vidurvasario šventės,
- ...į Europos Sąjungą įstoję 1995 m. kartu su kitomis dviem šalimis?

- 1 Švedija
- 2 Suomija
- 3 Estija

© Mikael Damkier/StockAdobe.com

KLAUSIMAS
7/13

Europos Sąjungos vėliava plevėsuoja virš parlamentų, kitų pastatų, parkų ir paminklų visoje Europoje.
Ką reiškia 12 aukso spalvos žvaigždžių mėlyname fone?

- 1 Kuriant vėliavą ES narėmis buvusių šalių skaičių.
- 2 Europos tautų vienybę, solidarumą ir darną.
- 3 Žinių ir tiesos žiedą.

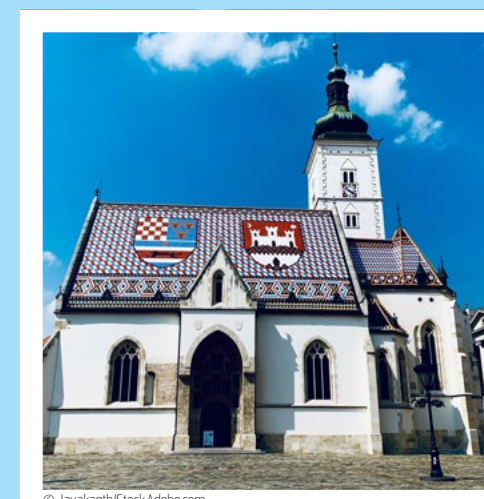

KLAUSIMAS
9/13

Kuri valstybė narė...

- ...kovojo dėl nepriklausomybės 1991–1995 m.,
- ...turi raudonų ir baltų langelių šachmatinio rašto herbą,
- ...yra naujausia į Europos Sąjungą įstojusi šalis?

- 1 Bulgarija
- 2 Kroatija
- 3 Slovėnija

© Jayakanth/StockAdobe.com

KLAUSIMAS
10/13

Kiek oficialių kalbų yra ES?

1 24

2 23

3 19

©Hafez Razali/StockAdobe.com

KLAUSIMAS
12/13

ES savo gimtadienį švenčia kasmet gegužės 9 dieną.
Koks žmogaus, 1950 m. gegužės 9 d. pateikęs planą, laikomą dabartinės Europos Sąjungos pradžia, vardas ir pavardė?

1 Alcide'as de Gasperi.

2 Robertas Schumanas.

3 Konradas Adenaueris.

KLAUSIMAS
11/13

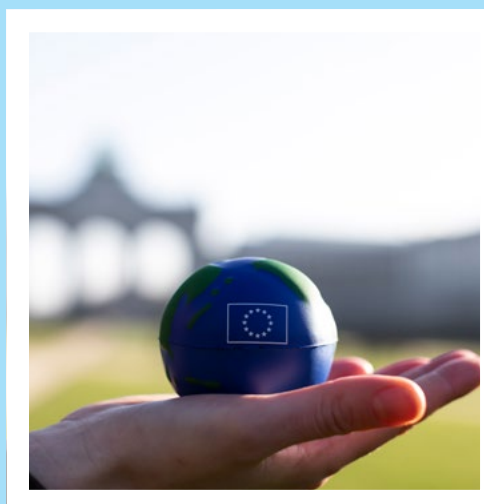
Kartais tarp ES šalių gali kilti nesutarimų, tačiau pagrindiniai ES principai nekinta jau daugiau kaip šešis dešimtmečius. 2012 m. Europos Sąjunga buvo įvertinta už žemyno vienijimo pastangas.

Kokį apdovanojimą ji gavo?

1 Karolio Didžiojo premija.

2 Sacharovo premija.

3 Nobelio taikos premija.

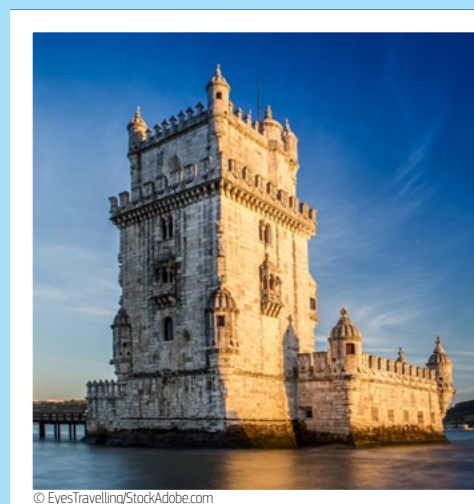
KLAUSIMAS
13/13

The EU treaties govern how decisions are made and in which areas the EU acts jointly.
In which European city was the latest treaty signed?

1 Romoje

2 Amsterdame

3 Lisabonoje

© EyesTravelling/StockAdobe.com

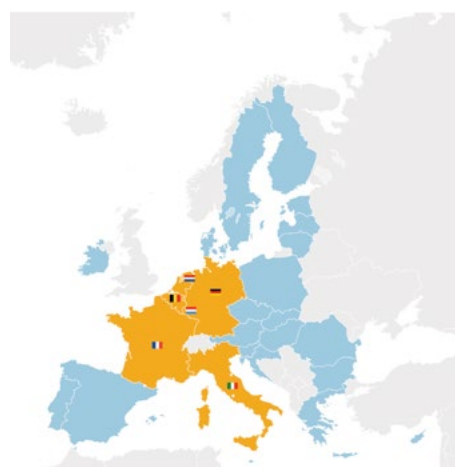
ATSAKYMAS
1/13

Po dviejų niokojančių pasaulinių karų XX amžiuje, per kuriuos žuvo milijonai žmonių, kelios Europos šalys nusprendė bendradarbiauti ir taip užtikrinti, kad kraujas daugiau nebūtų liejamas.
Kurios šalys įsteigė ES?

😊 Belgija, Italija, Liuksemburgas, Nyderlandai, Prancūzija, Vokietija.

Kaip viskas prasidėjo

ES įsteigė: Belgija, Italija, Liuksemburgas, Nyderlandai, Prancūzija, Vokietija. Ispanija į Europos Bendrijas įstojo 1986 m. Danija prisijungė 1973 m.

ATSAKYMAS
3/13

Netrukus po Antrojo pasaulinio karo Europa buvo padalyta į Rytus ir Vakarus. Šio padalijimo simboliu tapo Berlyno siena, skyrusi Rytų ir Vakarų Berlyną beveik tris dešimtmečius – iki jos griuvimo 1989 m.

Kuris iš šių teiginių yra teisingas?

😊 Berlyno siena galiausiai griuvo dėl pasipriešinimo komunistų valdžiai Vidurio ir Rytų Europoje.

Berlyno sienos griūtis

Komunizmo žlugimą Vidurio ir Rytų Europoje, prasidėjusį Lenkijoje ir Vengrijoje, simbolizavo Berlyno sienos griuvimas 1989 m. lapkričio 9 d. Vokietija buvo viena iš Europos Sąjungą įsteigusių šalių, bet 1951 m. pirmąją Sutartį pasirašė Vakarų Vokietija, todėl 1990 m. spalį Vokietijai vėl susivienijus, prie Europos Sąjungos prisijungė Rytų Vokietija. 1990 m. liepą Argentina rezultatu 1:0 įveikė ir pasaulio futbolo čempionatą laimėjo Vakarų Vokietija. Rytų ir Vakarų Vokietija viena šalimi tapo tik tų metų spalio 3 d. Susivienijusi Vokietija pirmą kartą pasaulio futbolo čempionatą laimėjo 2014 m. – ir vėl rezultatu 1:0 įveikta Argentina.

© Unknown photographer, Reproduction by Lear 21 (CC BY-SA 3.0)

ATSAKYMAS
2/13

Šalys steigėjos nusprendė drauge valdyti savo anglių ir plieno pramonę, kad negalėtų ginkluotis slapta viena nuo kitos. Po to jos ėmėsi bendradarbiauti ir kituose ekonomikos sektoriuose.
Kaip buvo pavadinta organizacija, kurią jos sukūrė 1957 m.?

😊 Europos ekonominė bendrija.

Nauji ekonomikos sektoriai

Europos ekonominė bendrija buvo sukurta Romos sutartimi, pasirašyta Italijos sostinėje 1957 m. kovo 25 d. Europos anglių ir plieno bendrija buvo sukurta keleriais metais anksčiau Paryžiaus sutartimi, pasirašyta 1951 m. balandžio 18 d. ir įsigaliojusia 1952 m. liepos 23 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas yra ES patariamasis organas, įsteigtas 1957 m. Jį sudaro darbuotojų ir darbdavių organizacijų bei kitų interesų grupių atstovai. Jis yra tarsi sprendimus priimančias ES institucijas ir ES piliečius jungiantis tiltas.

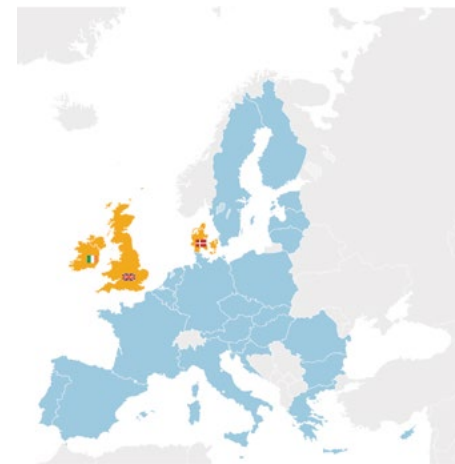
ATSAKYMAS
4/13

Per pirmąjį ES plėtros etapą (1973 m.) jos valstybių narių skaičius padidėjo iki devynių.
Kurios trys šalys buvo naujos narės?

😊 Airija, Danija, Jungtinė Karalystė.

Pirmasis plėtros etapas

Airija, Danija ir Jungtinė Karalystė įstojo į Europos Bendrijas 1973 m. sausio 1 d. Naujosios šalims prisijungus prie Belgijos, Italijos, Liuksemburgo, Nyderlandų, Prancūzijos ir Vokietijos, visas narių skaičius išaugo iki devynių. Surengusi referendumą, Norvegija nusprendė neįstoti. Grenlandija į Europos Bendrijas įstojo 1973 m. kartu su Danija. Vėliau, po 1982 m. referendumo, ji pasitraukė iš ES, bet liko asocijuota su ja kaip užjūrio teritorija. 2020 m. Jungtinė Karalystė iš Europos Sąjungos pasitraukė.

ATSAKYMAS
5/13

In the 1970s, three European countries, previously ruled by dictatorships, became democracies and became eligible to apply for EU membership.
Which of these statements is true?

😊 Graikija tapo nare 1981 m. Ispanija ir Portugalija įstojo 1986 m.

Į ES įstojo naujosios demokratinės valstybės

Tapusios demokratinėmis, į ES galėjo įstoti Graikija, Ispanija ir Portugalija. Pirmajai įstojus Graikijai (1981 m.), visas ES narių skaičius tapo dviženklis. Ispanija ir Portugalija prisijungė po penkerių metų – 1986 m.

ATSAKYMAS
7/13

Europos Sąjungos vėliava plevėsuoja virš parlamentų, kitų pastatų, parkų ir paminklų visoje Europoje.
Ką reiškia 12 aukso spalvos žvaigždžių mėlyname fone?

😊 Europos tautų vienybę, solidarumą ir darną.

ES vėliava

12 aukso spalvos žvaigždžių mėlyname fone reiškia ratu sustojusius Europos žmones – tai vienybės simbolis. Europos Sąjungos vėliava simbolizuoja ir Europos Sąjungą, ir apskritai Europos tautų vienybę, solidarumo ir darnos idealus.

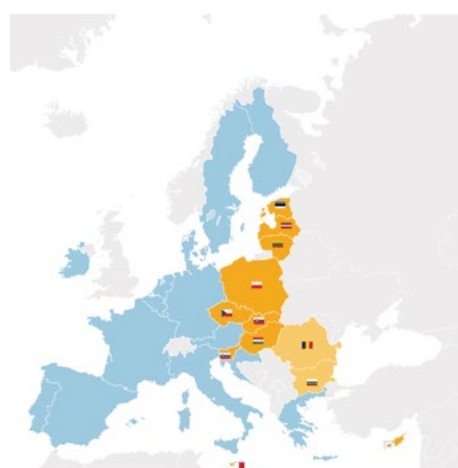
ATSAKYMAS
6/13

Griuvus Berlyno sienai atsivėrė kelias Vidurio ir Rytų Europos šalims, kurios anksčiau buvo kontroliuojamos buvusios Tarybų Sąjungos, reformuoti savo sistemas ir įstoti į ES.
Kuris iš šių teiginių yra teisingas?

😊 2004 m. gegužę į ES įstojo aštuonios Vidurio ir Rytų Europos šalys ir dvi Viduržemio jūros salų valstybės.

2004 m. plėtra

2004 m. į ES įstojo dešimt šalių: aštuonios Vidurio ir Rytų Europos šalys – Čekija, Estija, Latvija, Lenkija, Lietuva, Slovakija, Slovėnija, Vengrija, taip pat dvi Viduržemio jūros salų valstybės – Kipras ir Malta. Po istorinės plėtros visas valstybių narių skaičius išaugo iki 25. Bulgarija ir Rumunija įstojo į ES po trejų metų – 2007 m. sausio 1 d.

ATSAKYMAS
8/13

Kuri valstybė narė...

- ...yra viena iš šešių monarchijų Europos Sąjungoje,
- ...žinoma dėl savo Vidurvasario šventės,
- ...į Europos Sąjungą įstojo 1995 m. kartu su kitomis dviem šalimis?

😊 Švedija

Švedija

Švedija į ES įstojo 1995 m. kartu su Austrija ir Suomija.

ATSAKYMAS
9/13

Kuri valstybė narė...

- ...kovojo dėl nepriklausomybės 1991–1995 m.,
- ...turi raudonų ir baltų langelių šachmatinio rašto herba,
- ...yra naujausia į Europos Sąjungą įstojusi šalis?

😊 Kroatija

Kroatija

2013 m. įstojusi Kroatija yra naujausia ES valstybė narė. Slovėnija įstojo 2004 m., o Bulgarija – 2007 m.

ATSAKYMAS
11/13

Kartais tarp ES šalių gali kilti nesutarimų, tačiau pagrindiniai ES principai nekinta jau daugiau kaip šešis dešimtmečius. 2012 m. Europos Sąjunga buvo įvertinta už žemyno vienijimo pastangas.

Kokį apdovanojimą ji gavo?

😊 Nobelio taikos premiją.

Nobelio taikos premija

Sacharovo premiją asmenims už išskirtinį indėlį kovojant už žmogaus teises pasaulyje kasmet skiria Europos Parlamentas. Karolio Didžiojo premija skiriama už išskirtinį Europos vienybę stiprinantį darbą. 1969 m. ji pirmą kartą buvo skirta ne asmeniui, o Europos institucijai – Europos Bendrijų Komisijai.

ATSAKYMAS
10/13

Kiek oficialių kalbų yra ES?

😊 24

Oficialiosios ES kalbos

2013 m. į ES įstojus Kroatijai, Europos Sąjungoje dabar yra 24 oficialiosios kalbos. Tai reiškia, kad galima raštu kreiptis į ES institucijas bet kuria iš oficialiųjų kalbų ir gauti atsakymą ta pačia kalba.

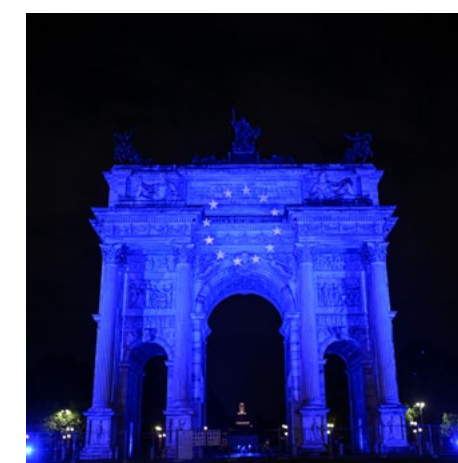
ATSAKYMAS
12/13

ES savo gimtadienį švenčia kasmet gegužės 9 dieną. **Koks žmogaus, 1950 m. gegužės 9 d. pateikęs planą, laikomą dabartinės Europos Sąjungos pradžia, vardas ir pavardė?**

😊 Robertas Schumanas.

Europos diena

Šiandieninės Europos Sąjungos pradžia galima laikyti pasiūlymą drauge valdyti anglių ir plieno gamybą, kurį 1950 m. gegužės 9 d. pateikė tuometinis Prancūzijos užsienio reikalų ministras Robertas Schumanas. Kadangi šalys turėjo spręsti drauge, ką daryti su Europos anglimi ir plienu, nė viena iš jų negalėjo gaminti ginklų kitoms šalims apie tai nežinančioms.

ATSAKYMAS
13/13

Kaip priimami sprendimai ir kuriose srityse ES veikia kartu, nustatoma ES sutartyse.
Kuriame Europos mieste buvo pasirašyta naujausia Sutartis?

 Lisabonoje

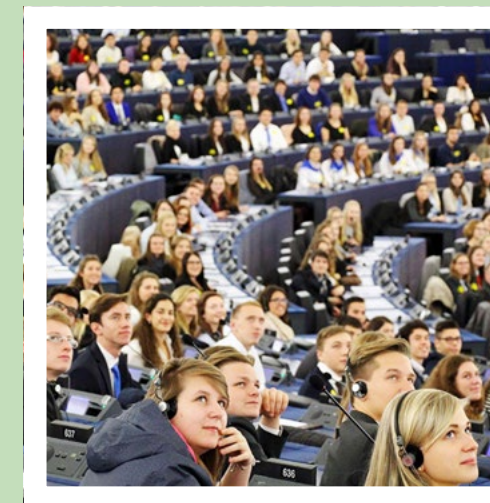
Lisabonos sutartis

Lisabonos sutartis buvo pasirašyta Portugalijos sostinėje 2007 m. gruodžio 13 d. ir įsigaliojo 2009 m. gruodžio 1 d. Jos tikslas – demokratiškesnė, veiksmingesnė ES, geriau galinti spręsti pasaulinio masto problemas, tokias kaip klimato kaita, laikydamosi vieningos pozicijos.

KAIP VEIKIA ES?

Ar žinai, kas ir ką sprendžia ES? Pasitikrink savo žinias apie pagrindines institucijas ir jose dirbančius žmones.

KAS YRA EUROPOS SĄJUNGA?

KLAUSIMAI p. 3
ATSAKYMAI p. 10

KUO ES SVARBI TAVO KASDIENIAME GYVENIME?

KLAUSIMAI p. 31
ATSAKYMAI p. 38

KAIP VEIKIA ES?

KLAUSIMAI p. 17
ATSAKYMAI p. 24

KAS NUMATYTA ES DARBOTVARKĖJE?

KLAUSIMAI p. 44
ATSAKYMAI p. 51

KLAUSIMAS
1/13

Belgijos sostinė Briuselis dažnai vadinamas dar ir Europos sostine, nes jame įsikūrusios pagrindinės institucijos.

Kuris iš šių teiginių yra teisingas?

- 1 Europos Komisija priima sprendimus dėl visų naujų ES teisės aktų ir veiksmų.
- 2 Europos Komisija siūlo naujus teisės aktus, o Europos Sąjungos Taryba ir Europos Parlamentas priima galutinį sprendimą dėl visų ES teisės aktų.
- 3 ES teisės aktus priima Europos Vadovų Taryba, kurią sudaro ES šalių prezidentai ir ministrai pirmininkai.

KLAUSIMAS
2/13

Kiekviena ES šalis deleguoja po vieną Europos Komisijos narį. Drauge jie ir sudaro Komisiją.
Kuris iš šių teiginių yra teisingas?

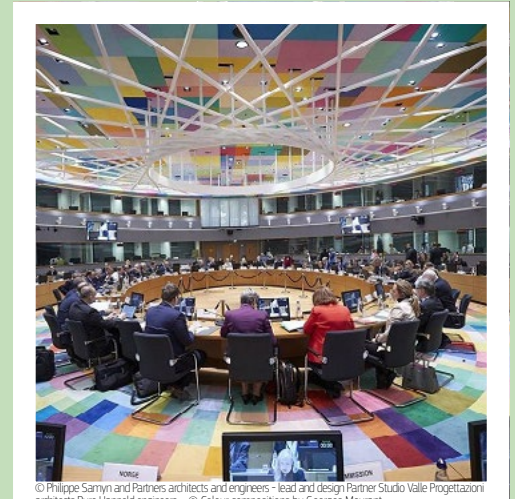
- 1 Komisijos nariai atstovauja savo šalies nuomonėms.
- 2 Kad asmuo galėtų tapti Komisijos nariu, jis pirmiausia turi būti savo šalies valstybės tarnautoju.
- 3 Komisijos narius siūlo jų nacionalinės vyriausybės ir juos turi patvirtinti Europos Parlamentas.

KLAUSIMAS
4/13

Europos Sąjungos Taryba atstovauja ES šalių vyriausybėms. Visų valstybių narių ministrai susitinka aptarti ES klausimų ir priimti sprendimų dėl ES politikos ir teisės aktų.
Kuris iš šių teiginių yra teisingas?

- 1 Kiekvienas ministras Taryboje balsuoja savo vyriausybės vardu.
- 2 Visos ES šalys Tarybos darbui vadovuoja paeiliui po vienus metus.
- 3 Dėl visų sprendimų Taryboje turi būti susitariama vieningai.

KLAUSIMAS
3/13

Europos Parlamentas – tai žmonių balsas. Jis atstovauja ES šalių piliečiams sprendimų priėmimo klausimais.
Kuris iš šių teiginių yra teisingas?

- 1 Europos Parlamento narius skiria nacionaliniai parlamentai.
- 2 Europos Parlamento narius kas ketverius metus tiesiogiai renkama ES piliečiai.
- 3 Daug gyventojų turinčioms šalims atstovauja daugiau Parlamento narių nei šalims, kuriose gyventojų mažai.

KLAUSIMAS
5/13

Europos Vadovų Tarybą sudaro ES šalių valstybių arba vyriausybės vadovai. Jos posėdžiai dažnai vadinami Europos aukščiausiojo lygio susitikimais.
Kuris iš šių teiginių yra teisingas?

- 1 Europos Vadovų Tarybai pirmininkauja dvejiems metams paskirtas pirmininkas.
- 2 Europos Vadovų Taryba kartą per mėnesį susitinka Strasbūre.
- 3 Europos Vadovų Taryba nustato pagrindinius ES prioritetus ir bendrą politikos kryptį.

KLAUSIMAS
6/13

Europos Sąjungos Teisingumo Teismas įsteigtas 1952 m. siekiant užtikrinti, kad visose ES šalyse ES teisė būtų aiškinama ir taikoma vienodai.
Kuris iš šių teiginių yra teisingas?

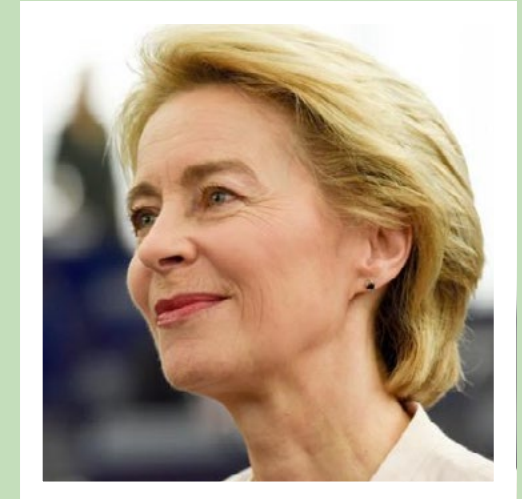
- 1 Teisingumo Teismas įsikūręs Frankfurte.
- 2 Jei nacionaliniame teisme abejojama dėl ES teisės akto aiškinimo, šis teismas gali prašyti Teisingumo Teismo pateikti išaiškinimą.
- 3 Kad Teisingumo Teismui dirbti būtų paprasčiau, visose jo tvarkomose bylose vartojamos kalbos yra tik anglų, prancūzų ir vokiečių.

KLAUSIMAS
8/13

Esu vienos Europos institucijos pirmininkė, mane 5 metams išrinko Europos Parlamentas. Vadovauju komandai, vadinamai Komisija. Mūsų užduotis – ginti visos Europos Sąjungos interesus. Esu pirmoji moteris, išrinkta į šias pareigas.
Kas aš esu?

- 1 Esate Europos Centrinio Banko Pirmininkė Christine Lagarde.
- 2 Esate Europos Komisijos Pirmininkė Ursula von der Leyen.
- 3 Esate Europos ombudsmenė Emily O'Reilly.

KLAUSIMAS
7/13

Europos piliečiai gali paveikti ES politiką keliais būdais, pavyzdžiui, pradėdami arba paremdami Europos piliečių iniciatyvą.
Kuris iš šių teiginių yra teisingas?

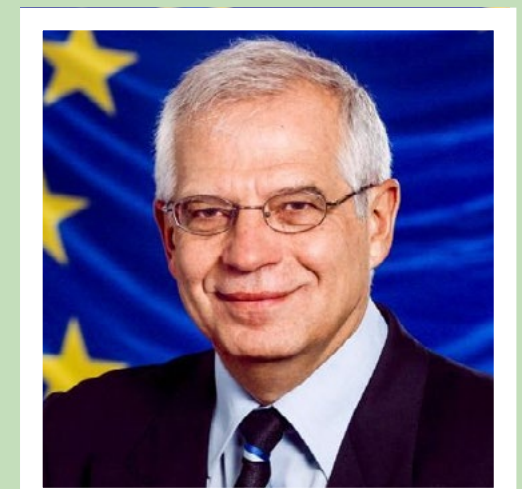
- 1 Norint pateikti piliečių iniciatyvą nagrinėti Europos Komisijai, reikia vieno milijono žmonių iš septynių ar daugiau ES šalių paramos.
- 2 Bet kuris ES pilietis gali paprašyti Europos Komisijos pasiūlyti naują teisės aktą.
- 3 Minimalaus amžiaus, kurio sulaukus galima pritarti iniciatyvai, reikalavimų nenustatyta.

KLAUSIMAS
9/13

Koordinuoju ir vykdu ES politiką kitų šalių ir organizacijų atžvilgiu. Atstovauju ES tarptautinėje arenoje, pavyzdžiui, Jungtinėse Tautose. Anksčiau buvau Ispanijos ministras, o 2004–2007 m. – Europos Parlamento pirmininkas.
Kas aš esu?

- 1 Esate Euro grupės pirmininkas Paschalis Donohoe.
- 2 Esate už teisingumą atsakingas Europos Komisijos narys Didier Reyndersas.
- 3 Esate Sąjungos vyriausiasis įgaliojtinis užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Europos Komisijos pirmininko pavaduotojas Josepas Borrellis.

↓
KLAUSIMAS
10/13

Esu Europos institucijos, kuri atstovauja ES piliečiams, pirmininkė.
Pasirašau ES biudžeta, kad jis būtų patvirtintas.
Esu iš pačios mažiausios ES šalies.
Kas aš esu?

- 1 Esate Europos Centrinio Banko Pirmininkė Christine Lagarde.
- 2 Esate Europos ombudsmenė Emily O'Reilly.
- 3 Esate Europos Parlamento Pirmininkė Roberta Metsola.

↓
KLAUSIMAS
11/13

Esu vienos Europos institucijos pirmininkas ir esu paskirtas dvejų su puse metų kadencijai.
Pirmininkauju valstybių narių valstybių ar vyriausybės vadovų susitikimams.
Penkerius metus buvau Belgijos ministras pirmininkas.
Kas aš esu?

- 1 Esate Europos Vadovų Tarybos Pirmininkas Charles'is Michelis.
- 2 Esate Euro grupės pirmininkas Paschalis Donohoe.
- 3 Esate Europos Audito Rūmų Pirmininkas Klausas-Heineris Lehne.

↓
KLAUSIMAS
12/13

Kiek posėdžių (sesijų) per metus surengia Europos Parlamentas ir kur jie vyksta?

- 1 Dvylika sesijų Briuselyje, iki šešių Strasbūre.
- 2 Dvylika sesijų Strasbūre, iki šešių Briuselyje.
- 3 Dvylika sesijų Strasbūre, šešios Briuselyje.

↓
KLAUSIMAS
13/13

Europos Komisijoje dirba apie 33 000 įvairiausias užduotis atliekančių žmonių: administracijos darbuotojai, ekspertai, vertėjai raštu, vertėjai žodžiu ir padėjėjai.
Kuris iš šių teiginių teisingas?

- 1 Komisijos personalas, kurį sudaro visų ES šalių piliečiai, atrenkamas rengiant įdarbinimo konkursus.
- 2 Kad galėtum dirbti Europos Komisijoje, nebūtinai turi būti ES pilietis.
- 3 Prieš įsidarbinant Komisijoje privaloma atlikti stažuotę ES institucijose.

ATSAKYMAS
1/13

Belgijos sostinė Briuselis dažnai vadinamas dar ir Europos sostine, nes jame įsikūrusios pagrindinės institucijos.
Kuris iš šių teiginių yra teisingas?

😊 Europos Komisija siūlo naujus teisės aktus, o Europos Sąjungos Taryba ir Europos Parlamentas priima galutinį sprendimą dėl visų ES teisės aktų.

Sprendimų priėmimo procesas ES

Europos Komisija rengia naujų Europos teisės aktų pasiūlymus. Tuomet juos aptaria, iš dalies keičia ir galiausiai priima – arba atmeta – ES Taryba (joje atstovaujama ES šalių vyriausybės) ir Europos Parlamentas (jį tiesiogiai renka ES piliečiai). Tai dažniausiai taikoma ES sprendimų priėmimo procedūrai. Ji vadinama įprasta teisėkūros procedūra arba bendru sprendimu.

ATSAKYMAS
3/13

Europos Parlamentas – tai žmonių balsas. Jis atstovauja ES šalių piliečiams sprendimų priėmimo klausimais.
Kuris iš šių teiginių yra teisingas?

😊 Daug gyventojų turinčioms šalims atstovauja daugiau Parlamento narių nei šalims, kuriose gyventojų mažai.

Europos Parlamentas

ES piliečiai kas penkerius metus gali balsuoti už norimus asmenis, kurie jiems atstovautų Europos Parlamente. Atskirų valstybių narių Parlamento narių skaičius nustatytas pagal jų gyventojų skaičių, todėl didelės šalys turi daugiau Parlamento narių nei mažos. Paskutiniai Europos Parlamento rinkimai vyko 2019 m. pavasarį. Kiti rinkimai vyks 2024 m. Visose ES šalyse teisė balsuoti suteikiama nuo 18 metų, išskyrus Austriją ir Malta, kur balsuoti galima sulaukus 16 metų, ir Graikiją, kur ši teisė suteikiama nuo 17 metų. Kai kurios šalys, kaip antai Belgija ir Vokietija, kai kuriuose rinkimuose, pvz., Europos Parlamento rinkimuose, rinkimų teisės amžių sumažino iki 16 metų.

© tanaante/StockAdobe.com

ATSAKYMAS
2/13

Kiekviena ES šalis deleguoja po vieną Europos Komisijos narį. Drauge jie ir sudaro Komisiją.
Kuris iš šių teiginių yra teisingas?

😊 Komisijos narius siūlo jų nacionalinės vyriausybės ir juos turi patvirtinti Europos Parlamentas.

Europos Komisija

Komisijos nariai atstovauja ne savo kilmės šalies, o bendriems ES interesams. Daug Komisijos narių anksčiau buvo įtakingi nacionaliniai politikai. Juos siūlo jų vyriausybės. Remdamasis tais pasiūlymais, kandidatas į Komisijos pirmininko pareigas pasirenka galimus Komisijos narius. Kiekvienas kandidatas Europos Parlamente privalo paaiškinti savo viziją ir atsakyti į klausimus. Tuomet Parlamentas balsuoja dėl kandidatų kaip grupės. Galiausiai juos paskiria Europos Vadovų Taryba.

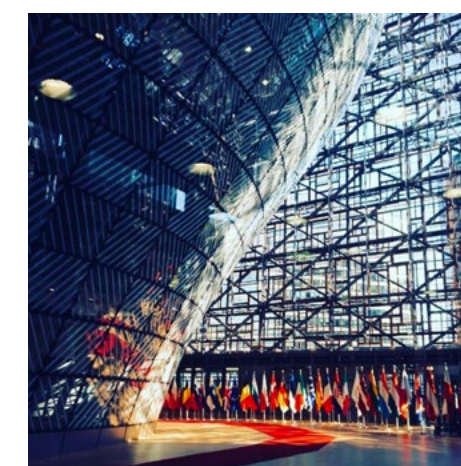
ATSAKYMAS
4/13

Europos Sąjungos Taryba atstovauja ES šalių vyriausybėms. Visų valstybių narių ministrai susitinka aptarti ES klausimų ir priimti sprendimų dėl ES politikos ir teisės aktų.
Kuris iš šių teiginių yra teisingas?

😊 Kiekvienas ministras Taryboje balsuoja savo vyriausybės vardu.

ES Taryba

Ministrai turi įgaliojimus savo vyriausybės vardu įsipareigoti imtis veiksmų, dėl kurių susitariama posėdžiuose. Jei visos valstybės narės dėl visų sprendimų turėtų susitarti vieningai, ES mažai kas vyktų. Daugelio sričių sprendimus ministrai priima balsų dauguma. Valstybės susitarė dėl vieningo sprendimų priėmimo kai kuriose ypač sudėtingose srityse, pavyzdžiui, apmokėtinimo ir saugumo klausimų.

© Philippe Samyn and Partners architects and engineers - lead and design Partner Studio Valle Progettazioni architects Buro Happold engineers

ATSAKYMAS
5/13

Europos Vadovų Tarybą sudaro ES šalių valstybių arba vyriausybės vadovai. Jos posėdžiai dažnai vadinami Europos aukščiausiojo lygio susitikimais.
Kuris iš šių teiginių yra teisingas?

😊 Europos Vadovų Taryba nustato pagrindinius ES prioritetus ir bendrą politikos kryptį.

Europos Vadovų Taryba

Europos Vadovų Taryboje ES šalys bendradarbiauja aukščiausiu politiniu lygmeniu. ES vadovai susitinka ne rečiau kaip du kartus per 6 mėnesius. Jų posėdžiai, arba aukščiausiojo lygio susitikimai, vyksta Briuselyje. Susitikimams pirmininkauja Europos Vadovų Tarybos pirmininkas. Dvejų su puse metų kadencijai skiriamas pirmininkas prirėikus taip pat gali sušaukti neeilinius Europos Vadovų Tarybos susitikimus.

© Philippe Samyn and Partners architects and engineers - lead and design Partner Studio Valle Progettazione architects Büro Happold engineers - © Colour compositions by Georges Meurant

ATSAKYMAS
7/13

Europos piliečiai gali paveikti ES politiką keliais būdais, pavyzdžiui, pradėdami arba paremdami Europos piliečių iniciatyvą.
Kuris iš šių teiginių yra teisingas?

😊 Norint pateikti piliečių iniciatyvą nagrinėti Europos Komisijai, reikia vieno milijono žmonių iš septynių ar daugiau ES šalių paramos

Tavo balsas

Europos piliečių iniciatyvos gali imtis bent 7 ES piliečiai, gyvenantys 7 skirtingose ES šalyse. Reikia užsitikrinti vieno milijono žmonių (šiek tiek daugiau kaip 0,2 % visų ES gyventojų), gyvenančių bent septyniose ES šalyse, pritarimą. Pasiekus šį pritariančiųjų skaičių, iniciatyvą galima teikti nagrinėti Europos Komisijai. Ėmusi pačios pirmosios Europos piliečių iniciatyvos – „Right2Water“ („Teisė į vandenį“), – kuri buvo paremta 1,6 mln. parašų, buvo pasiūlytos naujos geriamojo vandens taisyklės. Iniciatyvai gali pritarti asmenys, savo šalyje turintys teisę balsuoti Europos Parlamento rinkimuose (minimalus amžius, nuo kurio galima balsuoti, įvairiose ES šalyse skiriasi ir yra 16–18 metų).

© niphon/StockAdobe.com

ATSAKYMAS
6/13

Europos Sąjungos Teisingumo Teismas įsteigtas 1952 m. siekiant užtikrinti, kad visose ES šalyse ES teisė būtų aiškinama ir taikoma vienodai.
Kuris iš šių teiginių yra teisingas?

😊 Jei nacionaliniame teisme abejojama dėl ES teisės akto aiškinimo, šis teismas gali prašyti Teisingumo Teismo pateikti išaiškinimą.

ES Teisingumo Teismas

Liuksemburge įsikūręs Teisingumo Teismas yra aukščiausia teisinė ES institucija. Jeigu nacionaliniam teismui kyla abejonių dėl ES teisės akto aiškinimo ar galiojimo, jis gali kreiptis į Teismą išaiškinimo. Ta pati tvarka gali būti taikoma nustatant, ar nacionalinės teisės aktas arba praktika yra suderinami su ES teise. Kiekviena valstybė narė turi savo kalbą ir konkrečią teisinę sistemą, todėl ir Teisingumo Teismas yra daugiakalbė institucija. Jos kalbų vartojimo tvarka neturi sau lygių jokiam kitame pasaulio teisme, nes bylos kalba gali būti bet kuri iš oficialiųjų Europos Sąjungos kalbų.

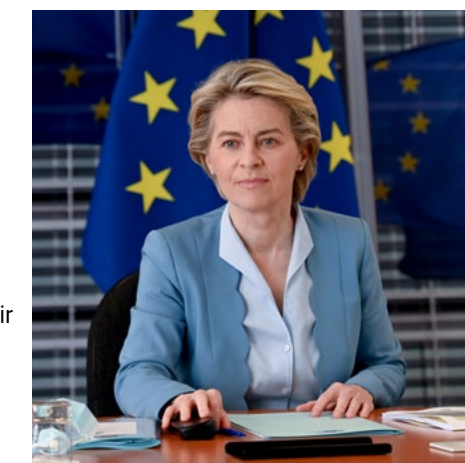
ATSAKYMAS
8/13

Esu vienos Europos institucijos pirmininkė, mane 5 metams išrinko Europos Parlamentas. Vadovauju komandai, vadinamai Komisija. Mūsų užduotis – ginti visos Europos Sąjungos interesus.
Kas aš esu?

😊 Esate Europos Komisijos Pirmininkė Ursula von der Leyen.

Europos Komisijos Pirmininkė

Ursula von der Leyen yra Europos Komisijos Pirmininkė nuo 2019 m. gruodžio 1 d. Pirmininkė Ursula von der Leyen taip pat atstovauja Komisijai Europos Vadovų Tarybos susitikimuose, G7 ir G20 aukščiausiojo lygio susitikimuose ir susitikimuose su ES nepriklausančiomis šalimis.

ATSAKYMAS
9/13

Koordinuoju ir vykdu ES politiką kitų šalių ir organizacijų atžvilgiu. Atstovauju ES tarptautinėje arenoje, pavyzdžiui, Jungtinėse Tautose. Anksčiau buvau Ispanijos ministras, o 2004–2007 m. – Europos Parlamento pirmininkas.
Kas aš esu?

😊 Esate Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Europos Komisijos pirmininko pavaduotojas Josepas Borrellis.

Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis

Josepas Borrellis yra Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai nuo 2019 m. gruodžio 1 d. Jo, kaip ES diplomatijos vadovo, uždavinys – formuoti ir vykdyti ES užsienio, saugumo ir gynybos politiką. Jis taip pat yra Europos Komisijos pirmininko pavaduotojas.

ATSAKYMAS
11/13

Esu vienos Europos institucijos pirmininkas ir esu paskirtas dvejų su puse metų kadencijai. Pirmininkauju valstybių narių valstybių ar vyriausybės vadovų susitikimams. Penkerius metus buvau Belgijos ministras pirmininkas.
Kas aš esu?

😊 Esate Europos Vadovų Tarybos Pirmininkas Charles'is Michelis.

Europos Vadovų Tarybos Pirmininkas

2022 m. Charles'is Michelis buvo perrinktas Europos Vadovų Tarybos pirmininku iki 2024 m. lapkričio 30 d. Jis atsako už Europos Vadovų Tarybos susitikimų sušaukimą ir pirmininkavimą jiems bei vadovavimą jos darbui. Charles'is Michelis kartu su Sąjungos vyriausiuoju įgaliotiniu užsienio reikalams ir saugumo politikai Josepu Borrelliu atstovauja Europos Sąjungai už jos ribų užsienio reikalų ir saugumo klausimais. Jis taip pat kartu su Europos Komisijos Pirmininke Ursula von der Leyen atstovauja Europos Sąjungai G 7 ir G 20 aukščiausiojo lygio susitikimuose.

ATSAKYMAS
10/13

Esu Europos institucijos, kuri atstovauja ES piliečiams, pirmininkė. Pasirašau ES biudžetą, kad jis būtų patvirtintas. Esu iš pačios mažiausios ES šalies.
Kas aš esu?

😊 You are Roberta Metsola, President of the European Parliament

Europos Parlamento pirmininkas

2022 m. sausio 18 d. Roberta Metsola buvo išrinkta Europos Parlamento pirmininke dvejų su puse metų laikotarpiui. Ji gimė 1979 m. Maltoje ir yra jauniausia kada nors išrinkta Europos Parlamento pirmininkė. Ji yra Europos liaudies partijos (EPP) frakcijos, kuri yra didžiausia Europos Parlamente, narė.

ATSAKYMAS
12/13

Kiek posėdžių (sesijų) per metus surengia Europos Parlamentas ir kur jie vyksta?

😊 Dvylika sesijų Strasbūre, iki šešių Briuselyje.

Europos Parlamentas

Pagrindiniai Europos Parlamento posėdžiai, dar vadinami plenarinėmis sesijomis, vyksta Strasbūre (Prancūzijoje) dvylika kartų per metus ir Briuselyje (Belgijoje) – iki šešių kartų per metus.

ATSAKYMAS
13/13

Europos Komisijoje dirba apie 33 000 įvairiausias užduotis atliekančių žmonių: administracijos darbuotojai, ekspertai, vertėjai raštu, vertėjai žodžiu ir padėjėjai.
Kuris iš šių teiginių teisingas?

Komisijos personalas, kurį sudaro visų ES šalių piliečiai, atrenkamas rengiant darbinimo konkursus.

Europos Komisija

Komisijos pareigūnai yra įvairių ES šalių piliečiai, atrenkami rengiant įdarbinimo konkursus.

Jei darbas ES institucijose galėtų būti tavo dominanti karjeros perspektyva, pirmiausia gali pabūti stažuotoju. Baigęs universitetą gali pateikti paraišką dėl stažuotės ES institucijose. Tačiau tai nėra būtina sąlyga, kad galėtum įsidarbinti Komisijoje.

© Jakub Krechowicz/Stock-Adobe.com

KUO ES SVARBI TAVO KASDIENIAME GYVENIME?

Ar kada nors susimąstei, ką konkrečiai Europos Sąjunga daro tavo labui? Pasižiūrėkime, kaip ES keičia švedės Annos kasdienį gyvenimą.

KAS YRA EUROPOS SAJUNGA?

KLAUSIMAI p. 3
ATSAKYMAI p. 10

KAIP VEIKIA ES?

KLAUSIMAI p. 17
ATSAKYMAI p. 24

KUO ES SVARBI TAVO KASDIENIAME GYVENIME?

KLAUSIMAI p. 31
ATSAKYMAI p. 38

KAS NUMATYTA ES DARBOTVARKĖJE?

KLAUSIMAI p. 44
ATSAKYMAI p. 51

KLAUSIMAS
1/12

Anna ką tik baigė mokyklą ir norėtų geriau išmokti italų kalbą. Ji užsiregistravo į dviejų mėnesių intensyvių kursų kalbų mokykloje Italijoje.

Ką jai reikia padaryti prieš išvykstant?

- 1 Niekas. Ji gali pradėti krauti lagaminą ir vykti į Italiją. Anna yra ES pilietė, todėl turi teisę mokytis bet kurioje ES šalyje.
- 2 Prieš išvykdamą į Italiją, Anna turi paprašyti leidimo laikinai gyventi šalyje.
- 3 Anna turi paprašyti vizos studijų Italijoje tikslais.

© De Visu/Stock-Adobe.com

KLAUSIMAS
2/12

Italijoje Anna susipažino su „Erasmus+“ studentu iš Čekijos Pavelu.
Kuris iš šių teiginių teisingas?
Programa „Erasmus+“...

- 1 ...suteikia jaunimui galimybę studijuoti savo šalyje.
- 2 ...yra skirta tik universitetų studentams ir netaikoma kitiems mokymosi būdams.
- 3 ...suteikia galimybių megzti įvairių ES šalių mokyklų ir organizacijų partnerystės ryšius.

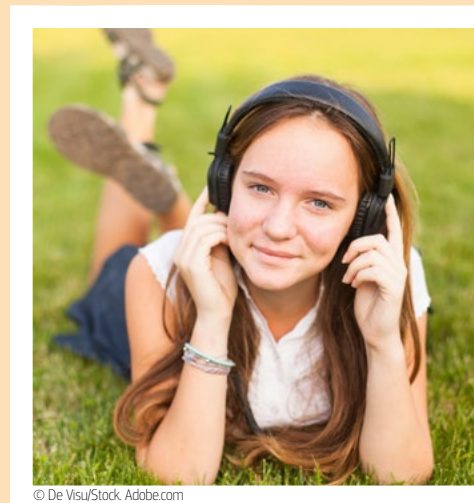

© De Visu/Stock Adobe.com

KLAUSIMAS
4/12

Anna Italijoje nori nusipirkti naujas ausines ir tikisi, kad jomis bus saugu naudotis.
Ji taip pat kartais apsiperka internetu. Bet kokiomis vartotojų teisėmis ji gali naudotis?
Kuris iš šių teiginių yra teisingas?

- 1 ES bendrojoje rinkoje parduodami gaminiai turi atitikti visoje ES taikomus saugos ir aplinkosaugos reikalavimus.
- 2 Pagal ES taisykles turi teisę į ne mažesnę kaip vienų metų vartojimo prekių, tokių kaip elektronikos prekės, garantiją.
- 3 Jei prekes arba paslaugą perki internetu arba ne parduotuvėje (o telefonu, užsisakydamas paštu arba iš išnešiojamosios prekybos agento), turi teisę atšaukti ir grąžinti savo užsakymą per 10 dienų.

© De Visu/Stock Adobe.com

KLAUSIMAS
3/12

2002 m. buvo pradėti naudoti euro banknotai ir monetos. Šiuo metu jie yra 20 ES šalių valiuta.
Viena monetų pusė vienoda – joje pavaizduotas Europos žemėlapis, bet kitoje kiekvienos šalies monetų pusėje yra jų pasirinktas atvaizdas. Anna bando atspėti, iš kur ši moneta.
Ar gali jai pagelbėti?

- 1 Lietuva
- 2 Latvija
- 3 Liuksemburgas

© Taig/Stock Adobe.com

KLAUSIMAS
5/12

Anna norėtų aplankyti savo naujį draugą čeką Pavelą jo gimtajame mieste. Jai įdomu, kaip lengvai tai pavyks padaryti.
Kuris iš šių teiginių yra teisingas?

- 1 ES išardžius nacionalines monopolijas ir sudarius sąlygas konkurencijai Europos aviacijos sektoriuje, skrydžiai pabrango.
- 2 Dabar daugiau miestų ir regionų turi savo oro uostus ir tarp jų yra daugiau tiesioginių skrydžių.
- 3 Anna neturės teisės į kompensaciją, jei jos skrydis bus atidėtas arba jį bus parduota daugiau bilietų, negu yra vietų.

© De Visu/Stock Adobe.com

KLAUSIMAS
6/12

Dėl COVID-19 pandemijos keliauti tapo sunkiau, tačiau judėjimo laisvė tebėra vienas didžiausių ES laimėjimų. Dauguma ES šalių, pasirašiusios Šengeno susitarimą, panaikino savo sienų kontrolę. Anna iš Italijos į Čekiją važiuos autobusu per Austriją ir nekantrauja leistis į kelionę.
Ar Annai į kelionę būtina pasiimti pasą?

© De Visu/Stock, Adobe.com

- 1 Ne. Austrija, Čekija ir Italija yra vienos iš 23 ES ir 4 ES nepriklausančių šalių, panaikinusių vidaus sienų kontrolę Šengeno erdvėje. Anna gali laisvai kirsti dvi vidaus sienas.
- 2 Taip. Čekija nėra Šengeno šalis, todėl Anna negali kirsti sienos be pasienio kontrolės.
- 3 Ne. Europoje, pasienyje pasą arba asmens tapatybės kortelę reikia pateikti tik vykstant į Islandiją, Lichtenšteiną, Norvegiją ar Šveicariją.

KLAUSIMAS
8/12

Italijoje Anna su namuose likusiais draugais ir šeima ryšį palaiko išmaniuoju telefonu. Anna jiems skambina ir siunčia žinutes, taip pat naudoja socialinių tinklų programėles, kad pasidalytų nuotraukomis ir įspūdžiais. Ar daug Anna moka už judrųjį tarptinklinį ryšį?
Kuris iš šių teiginių yra teisingas?

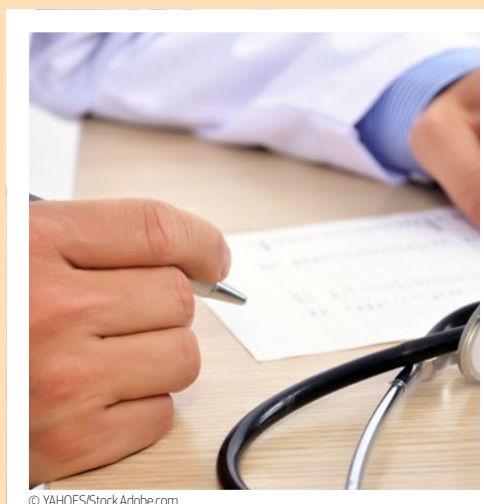

© De Visu/Stock, Adobe.com

- 1 Turėdama švedišką išmanųjį telefoną Anna gali naudotis tarptinkliniu ryšiu savo šalies kainomis be jokių apribojimų, net jei Italijoje ji liktų gerokai ilgiau.
- 2 Jei Anna periodiškai keliauja ir savo šalyje praleidžia daugiau laiko negu užsienyje, ji mokės tik tiek, kiek mokėtų savo šalyje.
- 3 Tarptinklinio ryšio savo šalies kainomis principas netaikomas automatiškai. Annai reikės kreiptis į operatorių, kad jis aktyvintų šią funkciją.

KLAUSIMAS
7/12

Anna puikiai praleido laiką Čekijoje, tačiau apžiūrinėdama vieną iš daugybės gražių paminklų ji suklupo ir pasitempė kulkšnį. Laimė, ji nepamiršo pasiimti savo Europos sveikatos draudimo kortelės.
Kuris iš šių teiginių yra teisingas?

© YAH0ES/StockAdobe.com

- 1 Anna turi teisę nemokamai naudotis privačiosiomis sveikatos priežiūros paslaugomis.
- 2 Pateikusi savo Europos sveikatos draudimo kortelę, Anna gali gauti valstybines sveikatos priežiūros paslaugas už tokią pačią kainą kaip vietos gyventojai.
- 3 Kadangi Anna nėra čekė, ji turės sumokėti už visas šalyje gautas valstybines sveikatos priežiūros paslaugas.

KLAUSIMAS
9/12

Anna tiksliai nežino, ar Italijos ir Čekijos maudyklų vanduo švarus ir ar ji gali saugiai maudytis ežeruose ir jūroje.
Kuris iš šių teiginių yra teisingas?

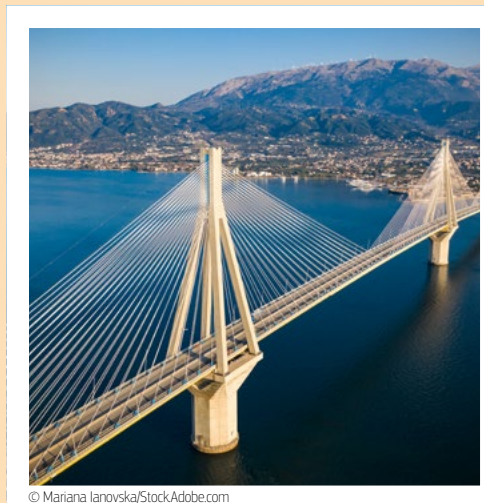
© Yury Brykavlo copyrighted

- 1 Maudymosi sezonu ES šalys neturi informuoti visuomenės apie maudyklų vandens kokybę.
- 2 Tik kiek daugiau kaip 50 % ES maudyklų atitinka būtiniausių vandens kokybės reikalavimus.
- 3 Nustatyti visoje ES taikomi būtiniausi maudyklų vandens standartai, kurių turi laikytis visos ES šalys.

KLAUSIMAS
10/12

ES investuoja į Europos miestus ir regionus. Italijos miestas, kuriame Anna apsistojusi, dalyvauja projekte, kuriuo ES miestams padedama tapti tvaresniems.
Kuris iš šių teiginių yra teisingas?

- 1 ES lėšos skirtos toms šalims, kurios į ES įstojo 2004 m. ir vėliau.
- 2 Trečdalis ES biudžeto lėšų skiriama projektams, kurie naudingi visiems Europos miestams ir regionams.
- 3 ES lėšų gali gauti tik mažiau išsivysčiusios ES šalys.

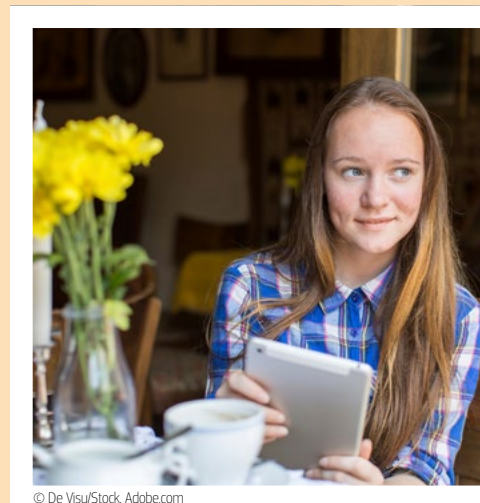

© Mariana Ianovska/StockAdobe.com

KLAUSIMAS
12/12

Ši kelionė sužadino Annos nuotykių skonį. Ji galvoja apie savanoriavimą arba darbą projekte Švedijoje arba gal netgi užsienyje. Senelė sako kažką girdėjusi apie tokią iniciatyvą.
Kuri iš toliau nurodytųjų yra tinkama iniciatyva?

- 1 Savanorių korpusas.
- 2 Europos solidarumo korpusas.
- 3 Inicatyva „DiscoverEU“.

© De Visu/Stock Adobe.com

KLAUSIMAS
11/12

Grįžusi į Švediją, Anna papasakojo senelei apie savo nuotykius Europoje. Senelė prasitarė, kad jaunystėje būtų norėjusi nuveikti kažką panašaus, bet taip ir nepasitaikė progos tai padaryti.
Kiek jaunuolių mokėsi, dirbo arba savanoriavo užsienyje pagal programą „Erasmus+“?

- 1 1 mln.
- 2 5 mln
- 3 10 mln

© De Visu/Stock Adobe.com

KAS YRA EUROPOS
SĄJUNGA?

KLAUSIMAI p. 3
ATSAKYMAI p. 10

KAIP VEIKIA ES?

KLAUSIMAI p. 17
ATSAKYMAI p. 24

KUO ES SVARBI TAVO
KASDIENIAME GYVENIME

KLAUSIMAI p. 31
ATSAKYMAI p. 38

KAS NUMATYTA ES
DARBOTVARKĖJE?

KLAUSIMAI p. 44
ATSAKYMAI p. 51

ATSAKYMAS
1/12

Anna ką tik baigė mokyklą ir norėtų geriau išmokti italų kalbą. Ji užsiregistravo į dviejų mėnesių intensyvių kursų kalbų mokykloje Italijoje.
Ką jai reikia padaryti prieš išvykstant?

😊 Nieko. Ji gali pradėti krauti lagaminą ir vykti į Italiją. Anna yra ES pilietė, todėl turi teisę mokytis bet kurioje ES šalyje.

Laisvas judėjimas ir jokių patikros punktų prie vidaus sienų

Dėl bendrosios rinkos ir sukurtos Šengeno erdvės ES piliečiai gali keliauti, studijuoti, dirbti arba išeiti į pensiją bet kurioje ES šalyje, o susijusi administracinė našta arba vidaus sienų kontrolė labai nedidelė. Kadangi Anna yra ES pilietė, ji gali dirbti ir studijuoti Italijoje. Jeigu Italijoje ji apsistotų ilgesniam nei 3 mėnesių laikotarpiui, panorėjusi, ji galėtų paprašyti atitinkamų institucijų ją užregistruoti. Itališka studijų viza reikalinga trečiųjų šalių piliečiams, pageidaujantiems Italijoje praleisti ilgiau kaip 3 mėnesius. Tačiau Annos atvejis ne toks. Išnaša. Dėl COVID-19 pandemijos kai kurios šalys laikinai apribojo laisvą judėjimą ir uždraudė nebūtinai keliones.

© saktanong chaipunya/EyeEm/StockAdobe.com

ATSAKYMAS
2/12

Italijoje Anna susipažino su „Erasmus+“ studentu iš Čekijos Pavelu.
Kuris iš šių teiginių teisingas?
Programa „Erasmus+“...

😊 ...suteikia galimybių megzti įvairių ES šalių mokyklų ir organizacijų partnerystės ryšius.

Programa „Erasmus+“

Programa „Erasmus“ pradėta įgyvendinti prieš daugiau kaip 30 metų, kad studentai turėtų galimybę dalį laiko studijuoti kitos ES šalies universitete. Šiandienos programa „Erasmus+“ skirta ne tik universitetų studentams. Ji suteikia ir daug kitų galimybių. Jaunimas užsienyje (tiek ES, tiek kitose pasaulio šalyse) gali studijuoti, mokytis arba savanoriauti įvairiausiose srityse, tokiose kaip socialinė globa, aplinka, kultūra, jaunimas, sportas ir vystomasis bendradarbiavimas.

ATSAKYMAS
3/12

2002 m. buvo pradėti naudoti euro banknotai ir monetos. Šiuo metu jie yra 20 ES šalių valiuta. Viena monetų pusė vienoda – joje pavaizduotas Europos žemėlapis, bet kitoje kiekvienos šalies monetų pusėje yra jų pasirinktas atvaizdas. Anna bando atspėti, iš kur ši moneta.
Ar gali jai pagelbėti?

😊 Lietuva

Euras

Lietuva (sekite rodyklę žemėlapyje) prie euro zonos prisijungė 2015 m. ir tapo jos 19-ąja nare. Jos euro monetose iškalta Vytis – kalaviją ir skydą laikantis riteris ant žirgo, taip pat vaizduojamas šalies herbe. Nuo 2023 m. sausio 1 d. euro zonoje yra 20 šalių: Dabar Kroatija yra viena iš ES šalių, kurios naudoja eurą kaip savo valiutą.

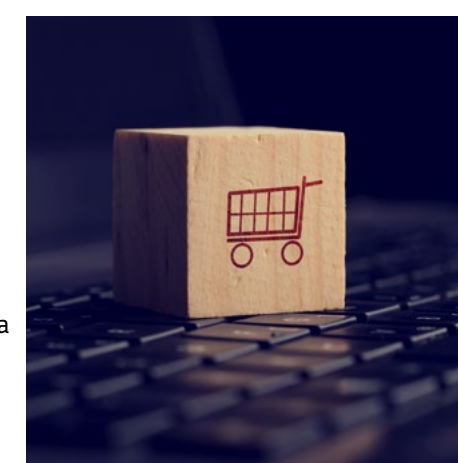
ATSAKYMAS
4/12

Anna Italijoje nori nusipirkti naujas ausines ir tikisi, kad jomis bus saugu naudotis. Ji taip pat kartais apsiperka internetu. Bet kokiomis vartotojų teisėmis ji gali naudotis?
Kuris iš šių teiginių yra teisingas?

😊 ES bendrojoje rinkoje parduodami gaminiai turi atitikti visoje ES taikomus saugos ir aplinkosaugos reikalavimus.

Vartotojų apsauga

Turi teisę į ne mažesnę kaip 2 metų ES pirktų gaminių, tokių kaip elektronikos prekės, garantiją. Tai reiškia, kad jei tavo mobilusis telefonas po vieno metų sugestų, jis bus nemokamai pataisytas arba pakeistas nepriklausomai nuo to, kur jį įsigijai. Pagal ES teisę suteikiamas 14 dienų laikotarpis, per kurį galima gražinti nuotoliniu būdu (internetu, telefonu, iš išnešiojamosios prekybos agento arba užsisakius paštu) įsigytas prekes. Per šį laiką Anna gali nuspręsti atšaukti užsakymą dėl bet kokios priežasties – net jei tiesiog persigalvotų.

© Gajus/StockAdobe.com

ATSAKYMAS
5/12

Anna norėtų aplankyti savo naująjį draugą čeką Pavelą jo gimtajame mieste. Jai įdomu, kaip lengvai tai pavyks padaryti.
Kuris iš šių teiginių yra teisingas?

 Dabar daugiau miestų ir regionų turi savo oro uostus ir tarp jų yra daugiau tiesioginių skrydžių.

Oro transporto keleivių teisės

Dėl konkurencijos įvyko esminių kelionių lėktuvais permainų. Šiandien taip keliauti yra pigiau, saugiau ir tai daryti gali daugiau žmonių nei kada nors anksčiau.

ES teisės aktais apsaugomos oro transporto keleivių teisės keliaujant Europoje. Jei įstrigai oro uoste, nes į tavo lėktuvą buvo parduota daugiau bilietų, negu yra vietų, arba skrydis labai vėluoja, gali reikalauti kompensacijos.

ATSAKYMAS
6/12

Travelling has become more difficult with the COVID-19 pandemic, but freedom of movement remains one of the EU's biggest achievements. Most EU countries have taken away their border controls thanks to the Schengen Agreement. Anna is travelling by bus from Italy to Czechia via Austria, and is excited about her trip.
Does Anna need to bring her passport with her during the trip?

 Ne. Austrija, Čekija ir Italija yra vienos iš 23 ES ir 4 ES nepriklausančių šalių, panaikinusių vidaus sienų kontrolę Šengeno erdvėje. Anna gali laisvai kirsti dvi vidaus sienas.

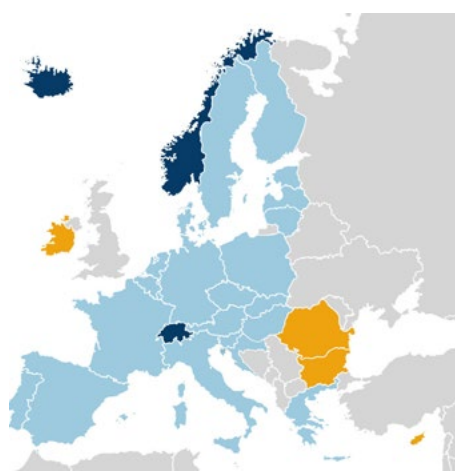
Kontrolės kertant vidaus sienas panaikinimas

Šengeno erdvei priklauso 23 ES šalys (pažymėtos šviesiai mėlyna spalva) ir keturios ne ES šalys (pažymėtos tamsiai mėlyna spalva). Tiek Italija ir Čekija, tiek ir Austrija (tranzito šalis tarp jų) yra Šengeno erdvės šalys, todėl Anna gali važiuoti iš Italijos į Čekiją ir atgal nepateikdama savo paso.

Vis dėlto Anna turėtų pasiimti nacionalinę asmens tapatybės kortelę, kad prirėkus galėtų įrodyti, jog ji – ES pilietė.

Kai kurios ES šalys – Airija, Bulgarija, Kipras, Kroatija ir Rumunija – Šengeno erdvei nepriklauso (ne Šengeno erdvės ES šalys). Nepamirškite, kad keliaujant į Šengeno erdvei nepriklausančią šalį (t. y. ne Šengeno erdvės ES šalį arba bet kurią kitą ES nepriklausančią šalį) ar iš jos, pasienyje privaloma pateikti galiojančią asmens tapatybės kortelę arba pasą.

Išnaša. Dėl COVID-19 pandemijos kai kurios šalys laikinai apribojo laisvą judėjimą ir uždraudė nebūtinai keliones.

ATSAKYMAS
7/12

Anna puikiai praleido laiką Čekijoje, tačiau apžiūrinėdama vieną iš daugybės gražių paminklų ji suklypo ir pasitempė kulkšnį. Laimė, ji nepamiršo pasiimti savo Europos sveikatos draudimo kortelės.
Kuris iš šių teiginių yra teisingas?

 Pateikusi savo Europos sveikatos draudimo kortelę, Anna gali gauti valstybines sveikatos priežiūros paslaugas už tokią pačią kainą kaip vietos gyventojai.

Sveikatos draudimas laikinai viešint užsienyje

Jei laikinai viešėdama kitoje ES šalyje – atostogaudama arba studijuodama užsienyje – Anna netikėtai susirgtų, ji turi teisę į bet kokį gydymą, kurį būtina suteikti nedelsiant, t. y. dar iki jai grįžtant namo.

Europos sveikatos draudimo kortelę išduoda tavo šalies sveikatos draudimo įstaiga. Kortelė įrodo, kad esi apdraustas ES šalyje. Patekęs šią kortelę galėsi naudotis valstybinėmis sveikatos priežiūros paslaugomis užsienyje ir mokėti tokią pačią kainą kaip vietos gyventojai.

© Rochu_2008/StockAdobe.com

ATSAKYMAS
8/12

Italijoje Anna su namuose likusiais draugais ir šeima ryšį palaiko išmaniuoju telefonu. Anna jiems skambina ir siunčia žinutes, taip pat naudojami socialinių tinklų programėlėmis, kad pasidalytų nuotraukomis ir įspūdžiais. Ar daug Anna moka už judrųjį tarptinklinį ryšį?
Kuris iš šių teiginių yra teisingas?

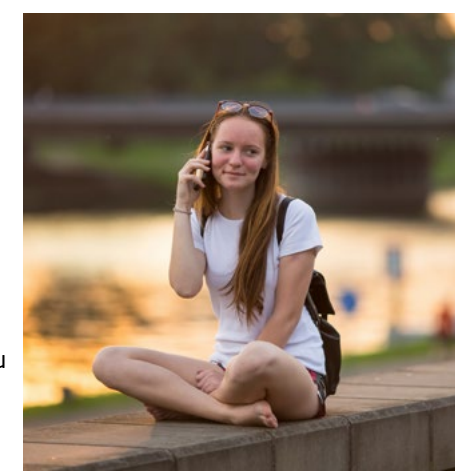
 Jei Anna periodiškai keliauja ir savo šalyje praleidžia daugiau laiko negu užsienyje, ji mokės tik tiek, kiek mokėtų savo šalyje.

Mažesni tarptinklinio ryšio mokesčiai

2017 m. birželį ES panaikino tarptinklinio ryšio mokesčius. Keliaudamas po ES už skambučius, SMS žinutes ir mobilųjį internetą moki tiek pat kiek savo šalyje (tai vadinama tarptinkliniu ryšiu savo šalies kainomis).

Paprastai, jei savo šalyje praleidi daugiau laiko arba naudojiesi savo mobiliuoju telefonu daugiau nei užsienyje, gali naudotis tarptinkliniu ryšiu savo šalies kainomis keliaudamas po bet kurią ES šalį.

Tarptinklinio ryšio savo šalies kainomis principas taikomas automatiškai. Tau nereikia nieko daryti.

© De Visu/Stock Adobe.com

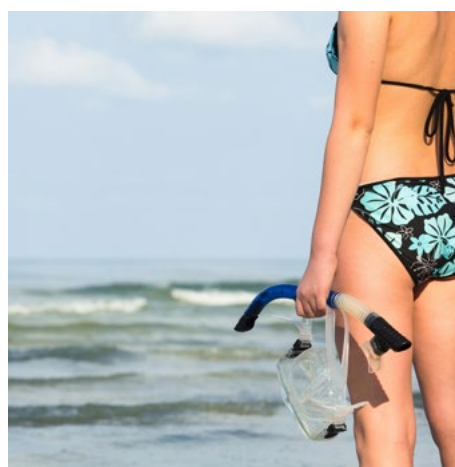
ATSAKYMAS
9/12

Anna tiksliai nežino, ar Italijos ir Čekijos maudyklų vanduo švarus ir ar ji gali saugiai maudytis ežeruose ir jūroje.
Kuris iš šių teiginių yra teisingas?

😊 Nustatyti visoje ES taikomi būtinausi maudyklų vandens standartai, kurių turi laikytis visos ES šalys.

Aplinkos apsauga

ES maudyklų vandens kokybė yra viena geriausių pasaulyje. ES kasmet skelbia maudyklų vandens kokybės ataskaitą. Joje apžvelgiama daugiau kaip 22 000 pajūrio, ežerų ir upių maudyklų vandens kokybė visoje ES. 2019 m. 85 % tikrintų maudyklų atitiko aukščiausius ir griežčiausius Europos Sąjungos puikios kokybės standartus.

© De Visu/Stock Adobe.com

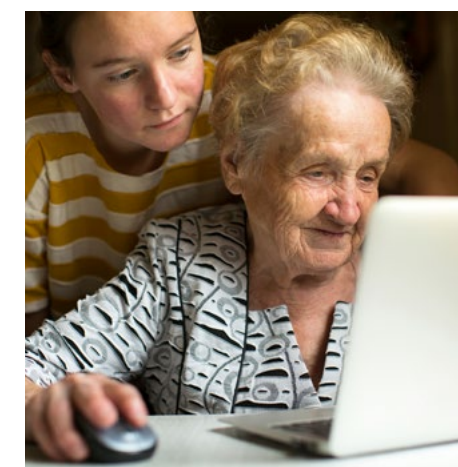
ATSAKYMAS
11/12

Grįžusi į Švediją, Anna papasakojo senelei apie savo nuotykius Europoje. Senelė prasitarė, kad jaunystėje būtų norėjusi nuveikti kažką panašaus, bet taip ir nepasitaikė progos tai padaryti.
Kiek jaunuolių mokėsi, dirbo arba savanoriavo užsienyje pagal programą „Erasmus+“?

😊 10 mln

Programos „Erasmus+“ finansavimas

Pasinaudoję programa „Erasmus+“, apie 10 mln. žmonių galėjo mokytis, dirbti arba savanoriauti užsienyje. Tai viena populiariausių ES finansuojamų programų. Ateinantiems septyneriems metams (2021–2027 m.) numatytas jos biudžetas, palyginti su ankstesniu laikotarpiu, beveik padvigubėjo ir sudaro daugiau kaip 26 mlrd. eurų. Tai rodo, kaip rimtai Europoje žiūrima į švietimą ir jaunimą. Šiuo nauju etapu programa bus įtraukesnė, labiau skaitmeninė ir ekologiškesnė.

© De Visu/Stock Adobe.com

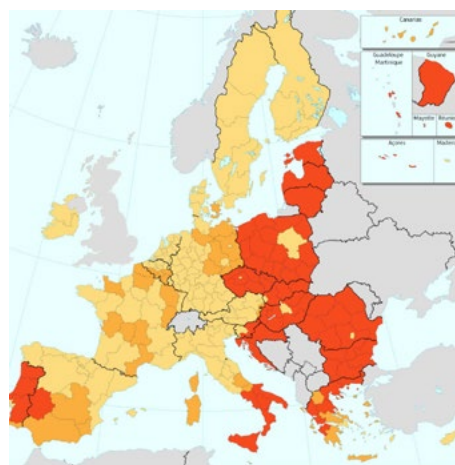
ATSAKYMAS
10/12

ES investuoja į Europos miestus ir regionus. Italijos miestas, kuriame Anna apsistojusi, dalyvauja projekte, kuriuo ES miestams padedama tapti tvaresniems.
Kuris iš šių teiginių yra teisingas?

😊 Trečdalis ES biudžeto lėšų skiriama projektams, kurie naudingi visiems Europos miestams ir regionams.

Pagalba mažiau išsivysčiusiems Europos šalims ir regionams

ES lėšomis iš dalies finansuojami tūkstančiai projektų visos Europos regionuose ir miestuose. Šių lėšų gali gauti visos ES šalys ir jų piliečiai. Didžioji lėšų dalis skiriama mažiau išsivysčiusiems Europos regionams (jie žemėlapyje pažymėti raudonai), kad jie galėtų lengviau pasivyti klestinčius regionus.

ATSAKYMAS
12/12

Ši kelionė sužadino Annos nuotykių skonį. Ji galvoja apie savanoriamą arba darbą projekte Švedijoje arba gal netgi užsienyje. Senelė sako kažką girdėjusi apie tokią iniciatyvą.
Kuri iš toliau nurodytųjų yra tinkama iniciatyva?

😊 Europos solidarumo korpusas.

Europos solidarumo korpusas

Europos solidarumo korpusas suteikia 18–30 metų jaunimui galimybę savanoriaujant arba dirbant dalyvauti įvairioje bendruomeniškumo stiprinimo ir paramos veikloje. Užsiregistruoti Europos solidarumo korpuse galima sulaukus 17 metų, tačiau pradėti projektą gali tik vyresni kaip 18 metų asmenys. Iniciatyvą „DiscoverEU“ ES pradėjo vykdyti 2018 m., kad suteiktų galimybę Europos aštuoniolikmečiams pakeliauti po savo žemyną. Jauni europiečiai turi progą naudodamiesi suteikiamu daugkartiniu kelionės bilietu iki 30 dienų praleisti 1–4 užsienio šalyse ir taip geriau pažinti Europos kultūrų įvairovę.

KAS NUMATYTA ES DARBOTVARKĖJE?

Ar žinai, ko imasi ES, kad įveiktų gausias šiandienos problemas – jaunimo srities, nedarbo, migracijos, klimato kaitos ir atsigavimo po COVID-19 krizės? Pasižiūrėkime!

KLAUSIMAS 2/13

Klimato kaita yra didžiulė problema ES ir pasauliui. ES siekia, kad jos poveikis klimatui taptų neutralus, t. y., kad ji taptų neutralizuoto šiltnamio efektą sukeliančių dujų poveikio ekonomika. Visos ES vyriausybės susitarė šį tikslą pasiekti iki nustatytos datos.

Iki kurių metų ES siekia neutralizuoti savo poveikį klimatui?

1 2030 m.

2 2050 m.

3 2100 m.

KLAUSIMAS 1/13

2019 m. Europos Parlamentas Komisijos pirmininke išrinko Ursulą von der Leyen. Ji supažindino su savo politinėmis gairėmis, kuriose išdėstyti 6 Europos prioritetai.

Kuris iš toliau nurodytųjų NĖRA vienas iš Ursulos von der Leyen šešių prioritetų?

1 Užtikrinti, kad visoje Europoje būtų vienoda matematikos, istorijos ir anglų kalbos mokymo programa.

2 Pasiiekti, kad Europos ekonomika augtų ir kad būtų kuriama daugiau darbo vietų, ypač jaunimui.

3 Užtikrinti, kad Europoje turėtume saugios, nebrangios ir klimatui nekenkiančios energijos.

KLAUSIMAS 3/13

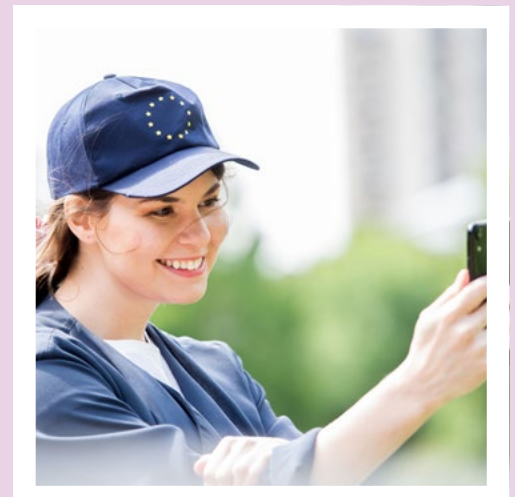
Skaitmeninės technologijos tapo itin svarbios mums visiems. Tai tapo dar akivaizdžiau per pandemiją, kai daugybė jaunimo turėjo ją naudoti, kad galėtų mokytis namuose ar bendrauti su draugais. ES nori visiems padėti visapusiškai pasinaudoti naujomis technologijomis, suteikdama geresnes galimybes jomis naudotis.

Ar girdėjai apie „WiFi4EU“? Ar žinai, kas tai?

1 Naujas belaidžio ryšio standartas, kuris pakeis 5G

2 Universalus mobiliųjų telefonų kroviklis

3 ES iniciatyva suteikti gyventojams nemokamą prieigą prie belaidžio interneto viešosiose erdvėse

↓
KLAUSIMAS
4/13

Viena pagrindinių skaitmeninės revoliucijos atneštų naujovių – geografinės vietos nustatymo paslaugos. ES investavo į savo pasaulinę palydovinės navigacijos sistemą.
Koks jos pavadinimas?

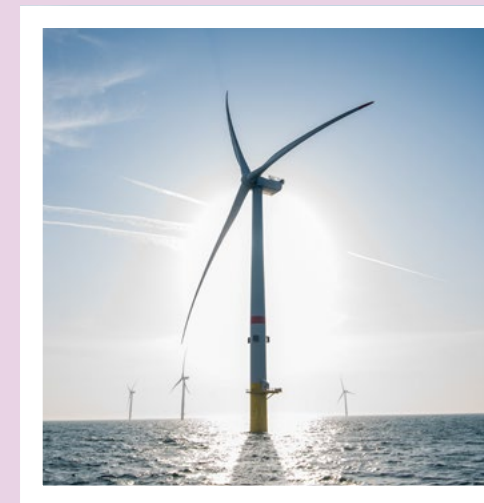
- 1 „Gaia“
- 2 „Galilei“
- 3 „Galileo“

↓
KLAUSIMAS
6/13

ES bendradarbiauja su Jungtinėmis Tautomis ir kitomis tarptautinėmis organizacijomis, skatindama plataus užmojo pasaulinius veiksmus klimato kaitai apriboti. Ji rodo pavyzdį išsikėlusį aukštus 2030 m. klimato ir energetikos sričių tikslus.
Kuris iš toliau nurodytųjų yra vienas iš 2030 m. tikslų?

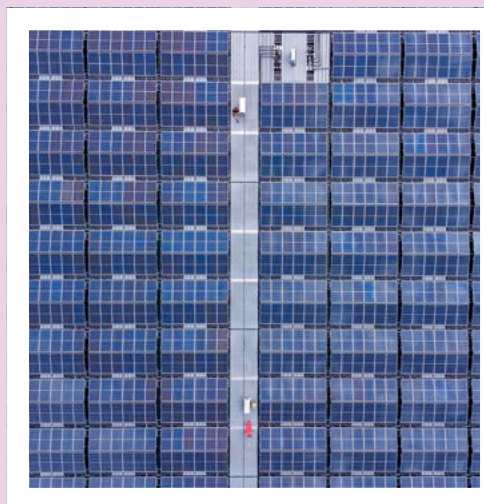
- 1 Bent 55 % sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų
- 2 Bent 55 % visos mūsų energijos turėtų būti gaunama iš atsinaujinančiųjų išteklių
- 3 Turėtume padidinti energijos vartojimo efektyvumą bent 55 %

↓
KLAUSIMAS
5/13

ES siekia, kad mūsų energija nekenktų klimatui, būtų įperkama ir jos galėtume gauti, kai mums jos reikia, tokiais būdais kaip mūsų išteklių įvairinimas ir didesnis pasikiovimas ES pagaminta energija.
Kiek energijos šiuo metu importuojame iš ES nepriklausančių šalių?

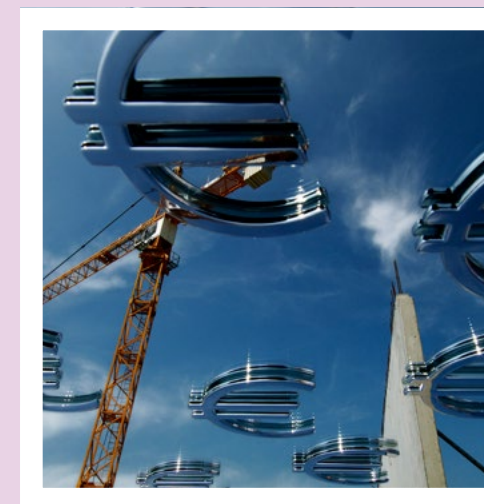
- 1 Penktadalį
- 2 Daugiau kaip pusę
- 3 Ketvirtadalį

↓
KLAUSIMAS
7/13

ES ekonomika priklauso nuo prekybos. Atviros rinkos skatina Europos ir jos partnerių ekonomikos augimą bei geresnių darbo vietų kūrimą. Tai suteikia ES vartotojams daugiau pasirinkimo galimybių ir perkamosios galios, o ES įmonėms atveria naujų rinkų.
Kiek apytikriai pasaulio šalių pasirašė laisvosios prekybos susitarimą su ES?

- 1 30
- 2 45
- 3 60

KLAUSIMAS
8/13

ES gyventojai turėtų būti tikri, kad jų laisvė ir saugumas yra užtikrinami visur, kur tik jie nuvyktų ES. Viena iš didžiausių dabartinių grėsmių yra terorizmas. Dėl jo ES ėmėsi įvairių priemonių gyventojams apsaugoti.

Kuri iš toliau nurodytųjų NĖRA viena iš tų priemonių?

- 1 Naujo duomenų apsaugos teisės akto priėmimas.
- 2 Keliavimo terorizmo arba jo rėmimo tikslais pripažinimas nusikalstama veika.
- 3 Radikalizacijos, taip pat ir internete, prevencija.

KLAUSIMAS
10/13

Drauge ES šalių ekonomika yra viena iš didžiausių pasaulyje. Veikdamos kartu jos įgyja kur kas daugiau galios nei turėtų vykdydamos savo atskirą politiką.

Kuris iš šių teiginių yra teisingas?

- 1 ES šalyse gyvena tik 10 % pasaulio gyventojų, bet ES šalių ekonomika sudaro 15 % pasaulio ekonomikos.
- 2 ES šalių ekonomika sudaro 16 % viso pasaulio ekonomikos, bet jos gyventojai – tik apie 6 % pasaulio gyventojų.
- 3 ES šalyse gyvena tik 4 % pasaulio gyventojų, bet ES šalių ekonomika sudaro 26 % pasaulio ekonomikos.

© wetzka/Stock-Adobe.com

KLAUSIMAS
9/13

Dėl daugybės į ES atvykstančių migrantų ir prieglobsčio prašytojų labai apkraunami Europos pajėgumai. ES reagavo į tokią padėtį imdamasi įvairių veiksmų.

Kuris iš šių teiginių yra teisingas?

- 1 ES nori sukurti prieglobsčio prašytojams saugių teisėtų patekimo į ES būdų, kad jiems nereikėtų kreiptis į neteisėtai žmones gabenančius asmenis ir prekiautojus žmonėmis ir taip rizikuoti gyvybe.
- 2 ES padeda savo valstybėms narėms grąžinti neteisėtus migrantus į jų kilmės šalį, net jei jie turi teisę pasilikti ES.
- 3 ES skyrė lėšų neatidėliotiniams veiksams Europos Sąjungoje, tačiau ji nepadedą už jos ribų esančioms valstybėms.

KLAUSIMAS
11/13

COVID-19 pandemija sukrėtė Europą ir daro didelę ekonominę ir socialinę žalą. Reaguodama į tai, ES įsteigė fondą „NextGenerationEU“, kad paskatintų ekonomikos atsigavimą po pandemijos.

Ar žinai, kiek lėšų skirta fondui „NextGenerationEU“?

- 1 50 mlrd. eurų
- 2 166 mlrd. eurų
- 3 806 mlrd. eurų

↓
KLAUSIMAS
12/13

Vienas iš Komisijos prioritetų yra siūlyti naujus teisės aktus tik tada, kai jų reikia ir kai yra aiški Europos pridėtinė vertė, ir užtikrinti visišką savo veiksmų skaidrumą.
Kada visuomenė gali pateikti pastabų ar pareikšti nuomonę dėl ES teisės akto?

- 1 Tik prieš jį parengiant
- 2 Bet kuriuo metu
- 3 Tik jam jau įsigaliojus

↓
ATSAKYMAS
1/13

2019 m. Europos Parlamentas Komisijos pirmininke išrinko Ursulą von der Leyen. Ji supažindino su savo politinėmis gairėmis, kuriose išdėstyti 6 Europos prioritetai.
Kuris iš toliau nurodytųjų NĖRA vienas iš Ursulos von der Leyen šešių prioritetų?

- 😊 Užtikrinti, kad visoje Europoje būtų vienoda matematikos, istorijos ir anglų kalbos mokymo programa.

6 Europos prioritetai

Ko mokyti mokyklose, sprendžia ES šalys ir jų regionų bei vietos valdžios institucijos, o ne ES.
Šeši 2019–2023 m. kadencijos Europos Komisijos prioritetai:

- Europos žaliasis kursas
- Prie skaitmeninio amžiaus prisitaikusi Europa
- Žmonėms tarnaujanti ekonomika
- Pasulyje stipresnė Europa
- Europinės gyvenamosios propagavimas
- Naujas postūmis Europos demokratijai

↓
KLAUSIMAS
13/13

COVID-19 pandemija bus įveikta tik tada, kai bus paskiepyta pakankama dalis gyventojų. Siekdama paspartinti COVID-19 vakcinų kūrimą, ES rėmė bendroves, kurios vakcinas kūrė nuo pat pandemijos pradžios. Padėdama joms finansuoti COVID-19 vakcinų kūrimą ir gamybą, Komisija įgijo teisę įsigyti milijardus vakcinų dozių ES piliečiams, kai tik jos bus pagamintos ir bus įrodyta, kad jos saugios ir veiksmingos. Šiuo metu naudojamos kelios iš šių vakcinų. Jomis leista prekiauti ES.
Kuri institucija suteikia leidimą prekiauti vakcina ES rinkoje?

- 1 Europos Komisija
- 2 Europos vaistų agentūra
- 3 Europos Parlamentas

↓
ATSAKYMAS
2/13

Klimato kaita yra didžiulė problema ES ir pasauliui. ES siekia, kad jos poveikis klimatui taptų neutralus, t. y., kad ji taptų neutralizuoto šiltnamio efektą sukeliančių dujų poveikio ekonomika. Visos ES vyriausybės susitarė šį tikslą pasiekti iki nustatytos datos.
Iki kurių metų ES siekia neutralizuoti savo poveikį klimatui?

- 😊 2050 m.

Europos žaliasis kursas

Savo poveikį klimatui ES siekia neutralizuoti iki 2050 m. Perėjimas prie neutralaus poveikio klimatui visuomenės yra ne tik neatidėliotinas uždavinys, bet ir galimybė pasiekti, kad Europos ekonomika taptų tvari. ES nori sumažinti savo išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir sukurti visuomenę, kuri naudotų mažiau gamtinių išteklių, paliktų mažiau atliekų ir mažiau terštų.

ATSAKYMAS
3/13

Skaitmeninės technologijos tapo itin svarbios mums visiems. Tai tapo dar akivaizdžiau per pandemiją, kai daugybė jaunimo turėjo ja naudotis, kad galėtų mokytis namuose ar bendrauti su draugais. ES nori visiems padėti visapusiškai pasinaudoti naujomis technologijomis, suteikdama geresnes galimybes jomis naudotis.

Ar girdėjai apie „WiFi4EU“? Ar žinai, kas tai?

ES iniciatyva suteikti gyventojams nemokamą prieigą prie belaidžio interneto viešosiose erdvėse

Skaitmeninė Europa

„WiFi4EU“ – tai ES iniciatyva, pagal kurią finansuojamas belaidžio vietinio tinklo jungčių diegimas viešosiose erdvėse, pavyzdžiui, parkuose, bibliotekose, aikštėse.

ES nori, kad iki 2025 m. visose viešosiose erdvėse, įskaitant mokyklas, veiktų 1 Gb interneto ryšys, o visi Europos namų ūkiai galėtų naudotis bent 100 Mbps duomenų parsisiuntimo sparta.

© dmutrojamolinua/Stock-Adobe.com

ATSAKYMAS
5/13

ES siekia, kad mūsų energija nekenktų klimatui, būtų įperkama ir jos galėtume gauti, kai mums jos reikia, tokiais būdais kaip mūsų išteklių įvairinimas ir didesnis pasikiovimas ES pagaminta energija.
Kiek energijos šiuo metu importuojame iš ES nepriklausančių šalių?

Daugiau kaip pusę

Geriau sujungta energijos rinka

2018 m. ES importavo 55 % suvartojamos energijos. Energijos šaltinių ir tiekėjų įvairinimas yra pagrindinė energetinio saugumo didinimo priemonė. Šiuo metu daug elektros tinklų ir dujotiekių nėra tinkamai sujungti tarpvalstybiniu lygmeniu. Padėtis gerinama, kad energija galėtų būti laisvai perduodama visoje ES be jokių techninių ar teisinių kliūčių.

ATSAKYMAS
4/13

Viena pagrindinių skaitmeninės revoliucijos atneštų naujovių – geografinės vietos nustatymo paslaugos. ES investavo į savo pasaulinę palydovinės navigacijos sistemą.

Koks jos pavadinimas?

„Galileo“

ES pasaulinė palydovinės navigacijos sistema

ES pasaulinė palydovinės navigacijos sistema pavadinta „Galileo“ pagal XVI a. italų astronomą Galileo Galilei.

Ją taikant bus galima nustatyti geografinę vietą dešimt kartų didesniu tikslumu ir teikti naujas novatoriškas mūsų kasdienį gyvenimą galinčias pakeisti paslaugas, tokias kaip autonominiai automobiliai ir kokybiškesni miestų transporto tinklai.

„Gaia“ yra Europos kosmoso agentūros palydovas, kurio paskirtis – sukurti mūsų galaktikos – Paukščių Tako, trimatį žemėlapi.

ATSAKYMAS
6/13

ES bendradarbiauja su Jungtinėmis Tautomis ir kitomis tarptautinėmis organizacijomis, skatindama plataus užmojo pasaulinius veiksmus klimato kaitai apriboti. Ji rodo pavyzdį išsikėlusį aukštus 2030 m. klimato ir energetikos sričių tikslus.

Kuris iš toliau nurodytųjų yra vienas iš 2030 m. tikslų?

Bent 55 % sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukiančių dujų

Mūsų klimato apsauga

ES 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategijoje iškelti trys pagrindiniai tikslai:

- ne mažiau kaip 55 % sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukiančių dujų (palyginti su 1990 m. lygiais);
- bent 32 % visos suvartojamos energijos gauti iš atsinaujinančiųjų išteklių;
- padidinti energijos vartojimo efektyvumą bent 32,5 %.

2030 m. tikslai yra dalis ES įsipareigojimo laikytis Paryžiaus susitarimo – visuotinio susitarimo dėl klimato, kurį ES padėjo sudaryti 2015 m. ES neseniai padidino užmojus, susijusius su išmetamo šiltnamio efektą sukiančių dujų kiekiu mažinimu tikslu, nes ilgalaikis tikslas dabar – iki 2050 m. neutralizuoti poveikį klimatui.

© Valmedia/Stock-Adobe.com

ATSAKYMAS
7/13

ES ekonomika priklauso nuo prekybos. Atviros rinkos skatina Europos ir jos partnerių ekonomikos augimą bei geresnių darbo vietų kūrimą. Tai suteikia ES vartotojams daugiau pasirinkimo galimybių ir perkamosios galios, o ES įmonėms atveria naujų rinkų.

Kiek apytikriai pasaulio šalių pasirašė laisvosios prekybos susitarimą su ES?

😊 45

Laisvosios prekybos susitarimai

ES yra sudariusi daugiau nei 45 prekybos susitarimus su beveik 80 partnerių visame pasaulyje. Prekybos susitarimai palengvina šalių tarpusavio verslo sąlygas ir padeda sukurti daugiau darbo vietų, o tai skatina ekonomikos augimą. Dėl jų ES apsiperkantys žmonės taip pat gali rinktis daugiau produktų iš įvairių pasaulio kraštų už mažesnę kainą. Be to, jie padeda ES bendrovėms konkuruoti užsienyje. Dėl prekybos susitarimų ES derėjosi su daugeliu pasaulio šalių. Laikydamos vieningos pozicijos ji turi gerokai daugiau įtakos tarptautinėse prekybos derybose, nei po vieną turėtų jos šalys.

© MAGNIFIER/Stock-Adobe.com

ATSAKYMAS
9/13

Dėl daugybės į ES atvykstančių migrantų ir prieglobsčio prašytojų labai apkraunami Europos pajėgumai. ES reagavo į tokią padėtį imdamasi įvairių veiksmų.

Kuris iš šių teiginių yra teisingas?

😊 ES nori sukurti prieglobsčio prašytojams saugią teisėtų patekimo į ES būdų, kad jiems nereiktų kreiptis į neteisėtai žmones gabenančius asmenis ir prekiautojus žmonėmis ir taip rizikuoti gyvybe.

Migracija ir prieglobstis

ES jau yra daug nuveikusi, kad galėtų geriau valdyti atvykstančių migrantų ir prieglobsčio prašytojų srautus, ir toliau dirba šioje srityje. Ji ne tik teikia lėšų, bet ir padeda Europos Sąjungoje perkelti į Europą jau atvykusius prieglobsčio prašytojus, taip pat perkelti asmenis, kuriems reikia pagalbos, iš kaimyninių šalių.

ES taip pat teikia humanitarinę pagalbą pabėgėliams ir migrantams ES nepriklausančiose šalyse, pavyzdžiui, Turkijoje, Libane, Jordanijoje ir Irake. Be to, ES įsteigė Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgas, kurios sustiprins ES išorės sienų valdymą ir saugumą.

ATSAKYMAS
8/13

ES gyventojai turėtų būti tikri, kad jų laisvė ir saugumas yra užtikrinami visur, kur tik jie nuvyktų ES. Viena iš didžiausių dabartinių grėsmių yra terorizmas. Dėl jo ES ėmėsi įvairių priemonių gyventojams apsaugoti.

Kuri iš toliau nurodytųjų NĖRA viena iš tų priemonių?

😊 Naujo duomenų apsaugos teisės akto priėmimas.

ES veiksmai, kuriais sprendžiama terorizmo grėsmės problema

Priemonės, kurių imamasi dėl visų terorizmo grėsmės aspektų, be kita ko, yra:

- radikalizacijos, taip pat ir internete, prevencija,
- keliavimo terorizmo arba jo rėmimo tikslais pripažinimas nusikaltimu,
- terorizmo apraiškų aptikimo spartinimas didinant informacijos mastą,
- kova su terorizmo finansavimu,
- galimybių įsigyti šaunamųjų ginklų ir sprogmenų užkardymas,
- parama šalims partnerėms, visų pirma Viduržemio jūros regione.

Imdamasi atskiros priemonės, kuri nesusijusi su terorizmo grėsme, ES patobulino duomenų apsaugą. 2018 m. gegužę pradėtos taikyti naujos taisyklės, kuriomis apsaugomi ES piliečių asmens duomenys visoje ES ir už jos ribų. Šiuo nauju duomenų apsaugos teisės aktu piliečiams suteikiama daugiau galimybių kontroliuoti, kaip naudojami jų asmens duomenys.

ATSAKYMAS
10/13

Drauge ES šalių ekonomika yra viena iš didžiausių pasaulyje. Veikdamos kartu jos įgyja kur kas daugiau galios nei turėtų vykdydamos savo atskirą politiką.

Kuris iš šių teiginių yra teisingas?

😊 ES šalių ekonomika sudaro 16 % viso pasaulio ekonomikos, bet jos gyventojai – tik apie 6 % pasaulio gyventojų.

Vaidmuo pasaulio arenoje

ES šalių ekonomika sudaro apie 16 % viso pasaulio ekonomikos, bet ES gyvena tik apie 6 % pasaulio gyventojų. Nors Europa yra palyginti nedidelis žemynas, ji vaidina svarbų vaidmenį pasaulio arenoje. Pavyzdžiui, siekdama išspręsti konfliktus, ES visame pasaulyje veda ir remia taikos derybas, be to, ji ėmėsi lyderės vaidmens pasauliui kovojant su klimato kaita.

ATSAKYMAS
11/13

COVID-19 pandemija sukrėtė Europą ir daro didelę ekonominę ir socialinę žalą. Reaguodama į tai, ES įsteigė fondą „NextGenerationEU“, kad paskatintų ekonomikos atsigavimą po pandemijos.
Ar žinai, kiek lėšų skirta fondui „NextGenerationEU“?

 806 mlrd. eurų

Priemonė „NextGenerationEU“

„NextGenerationEU“ – tai ES fondas, kurio biudžetas – 806 mlrd. EUR. ES šalys gali juo naudotis, kad padėtų savo ekonomikai atsigauti po krizės ir parengti Europą būsimums kartoms. Daugiau kaip 50 % lėšų bus skirta projektams, kuriais siekiama modernizuoti Europą, pavyzdžiui, skatinant inovacijas ekologiškų ir skaitmeninių technologijų srityje. Šios lėšos taip pat bus naudojamos jaunimo nedarbui mažinti ir padėti jam įgyti naujų įgūdžių.

ATSAKYMAS
12/13

Vienas iš Komisijos prioritetų yra siūlyti naujus teisės aktus tik tada, kai jų reikia ir kai yra aiški Europos pridėtinė vertė, ir užtikrinti visišką savo veiksmų skaidrumą.
Kada visuomenė gali pateikti pastabų ar pareikšti nuomonę dėl ES teisės akto?

 Bet kuriuo metu

Konsultacijos su piliečiais

Prieš teikdama naujų ES teisės aktų ir veiksmų pasiūlymus ir per sprendimų priėmimo procesą Europos Komisija atidžiai išklauso piliečius ir suinteresuotąsias šalis.

Vienas iš būdų kelti rūpimus klausimus yra internetu. Piliečiai gali teikti savo pastabas dalyvaudami viešose konsultacijose internetu arba siųsdami pastabas savo iniciatyva. Piliečiai savo atsiliepimus gali teikti visada, net ir teisės aktui jau įsigaliojus.

ATSAKYMAS
13/13

COVID-19 pandemija bus įveikta tik tada, kai bus pasiekta pakankama dalis gyventojų. Siekdama paspartinti COVID-19 vakcinų kūrimą, ES rėmė bendroves, kurios vakcinas kūrė nuo pat pandemijos pradžios. Padėdama joms finansuoti COVID-19 vakcinų kūrimą ir gamybą, Komisija įgijo teisę įsigyti milijardus vakcinų dozių ES piliečiams, kai tik jos bus pagamintos ir bus įrodyta, kad jos saugios ir veiksmingos. Šiuo metu naudojamos kelios iš šių vakcinų. Jomis leista prekiauti ES.
Kuri institucija suteikia leidimą prekiauti vakcina ES rinkoje?

 Europos Komisija

COVID-19 vakcinės

Visais vaistais, įskaitant ir vakcinas, ES šalyse galima prekiauti tik gavus vadinamąjį rinkodaros leidimą. Europos vaistų agentūra (EMA) atlieka mokslinį vertinimą ir pateikia rekomendaciją dėl vakcinės saugumo, veiksmingumo ir kokybės. EMA paskelbus teigiamą rekomendaciją, Europos Komisija gali leisti teikti naują vakciną ES rinkai.

Šiuo metu EMA jau įvertino kelias COVID-19 vakcinas ir nustatė, kad jos saugios ir veiksmingos, o Europos Komisija leido jomis prekiauti ES rinkoje. Iš anksto įsigyta jau milijardai vakcinės dozių. Vakcinų dozės pristatomos į ES šalis ir ES gyventojų skiepijimas įsibėgėja.

Be to, siekdamas padėti kitoms šalims, Komisija ir ES šalys įsipareigojo skirti daugiau kaip 3 mlrd. EUR iniciatyvai COVAX. Tai pasaulinio bendradarbiavimo iniciatyva, kuria siekiama užtikrinti, kad visos pasaulio šalys galėtų vienodomis sąlygomis įsigyti COVID-19 vakcinų.

KAS YRA EUROPOS SĄJUNGA?

[KLAUSIMAI](#) p. 3
[ATSAKYMAI](#) p. 10

KAIP VEIKIA ES?

[KLAUSIMAI](#) p. 17
[ATSAKYMAI](#) p. 24

KUO ES SVARBI TAVO KASDIENIAME GYVENIME?

[KLAUSIMAI](#) p. 31
[ATSAKYMAI](#) p. 38

KAS NUMATYTA ES DARBOTVARKĖJE?

[KLAUSIMAI](#) p. 44
[ATSAKYMAI](#) p. 51

© Europos Sąjunga, 2023

Pakartotinio Europos Komisijos dokumentų naudojimo politika įgyvendinama pagal 2011 m. gruodžio 12 d. Komisijos sprendimą 2011/833/ES dėl pakartotinio Komisijos dokumentų naudojimo (OL L 330, 2011 12 14, p. 39). Jeigu nenurodyta kitaip, šį dokumentą leidžiama pakartotinai naudoti pagal „Creative Commons Attribution 4.0 International“ (CC BY 4.0) licenciją (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Tai reiškia, kad pakartotinis naudojimas leidžiamas, jeigu tinkamai nurodoma autorystė ir visi pakeitimai. Norint naudoti ar atgaminti elementus, kurių autorių teisės nepriklauso Europos Sąjungai, galima tik gavus autorių teisių turėtojų leidimą. Europos žemėlapiai, pritaikyti iš „European Community maps“, © Kolja21, licencijuoti pagal CC BY 3.0